

АТОМНИК АУ України

№ 17—18 (387—388)

24 квітня—1 травня 2008 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

27 КВІТНЯ — ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ

З ВЕЛИКОДНЕМ ВАС!

У день святої Пасхи набувають особливої ваги споконвічні християнські цінності — вміння прощати і безкорислива любов до ближнього. Світле Христове Воскресіння пробуджує в наших душах милосердя і надихає на добрі справи, нагадуючи, що без віри, надії і любові всі наші починання залишатимуться марними.

Тож плекаймо у своїх серцях щирість і повагу, терпіння і чистоту помислів! Нехай заповіді Христові будуть для нас надійним дороговказом на життєвому шляху!

На Великдень, на соломі
Против сонця, діти
Грались собі крашанками
Та й стали хвалитись
Обновами. Тому к святкам
З листвою пошили
Сорочечку. А тій стьожку,
Тій стрічку купили.
Кому шапочку смушеву,
Чобітки шапові,
Кому свитку. Одна тільки
Сидить без обнови

Сиріточка, рученята
Сховавши в рукава.
— Мені мати купувала.
— Мені батько справив.
— А мені хрещена мати
Листву вишивала.
— А я в попа обідала, —
Сирітка сказала.

Тарас ШЕВЧЕНКО
(Перша половина 1849,
Кос-Арал)

1 ТРАВНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ ТРУДЯЩИХ

ЗІ СВЯТОМ ВЕСНИ І ПРАЦІ!

Дорогі спільчани!
Щиро вітаю вас зі святом Першотравня — Міжнародним днем солідарності трудящих!

Розмаїтий прихід Першотравня у ці дні весняної розкоші сповнює нових сил, спонукає до активніших солідарних дій у відстоюванні гідних умов життя людей праці, чим законним представником є профспілка. Символічно, що ця наймасовіша громадська організація у переддень улюбленого свята трудящих показала єдність і цілеспрямованість у боротьбі за забезпечення базисних соціальних стандартів та умов праці. Було укладено Генеральну угоду на 2008—2009 роки між профспілками, Кабінетом Міністрів і об'єднаннями працедавців України. Щоб положення і норми Угоди ставали реальністю, організаційним ланкам Атомпрофспілки, яка є підписантом цього основного документа соціального партнерства, потрібні консолідація зусиль, взаємна довіра і відповідальність.

Дуже важливими нині є питання соціального захисту працівників національного ядерно-енергетичного і промислового комплексу, збереження динаміки корпоративних соціальних гарантій і показників, невідкладне розв'язання проблем на шляху до довгострокового розвитку галузі відповідно до Енергостратегії країни на період до 2030 року. З цією метою за ініціативою Атомпрофспілки проведено низку зустрічей з Прем'єр-міністром України Юлією Тимошенко, за результатами яких главою уряду дано відповідні розпорядження і конкретні доручення.

Днями відбувся III Пленум ЦК профспілки, де обговорено стан охорони

Фото Олексія МИКИТЕНКА
Інформація на 3-й стор.

праці на підприємствах атомної енергетики та промисловості України. Втілення рішення пленарного засідання з цього питання має позитивно позначитися на безпеці та здоров'ї на робочих місцях усіх спільчан.

Атомпрофспілка повсякчас прагне підтримувати пенсіонерську і ветеранську громадськість.

Шановні друзі! Разом ми спроможні обстоювати спільчанські інтереси й права, щоб з оптимізмом дивитись у майбутнє. Нехай це чудове Першотравнєве свято дарує вам радість і духовне задоволення від

того, що вже зроблено, надихає всіх нас на нові здобутки у праці на благо всієї країни, добробуту людей.

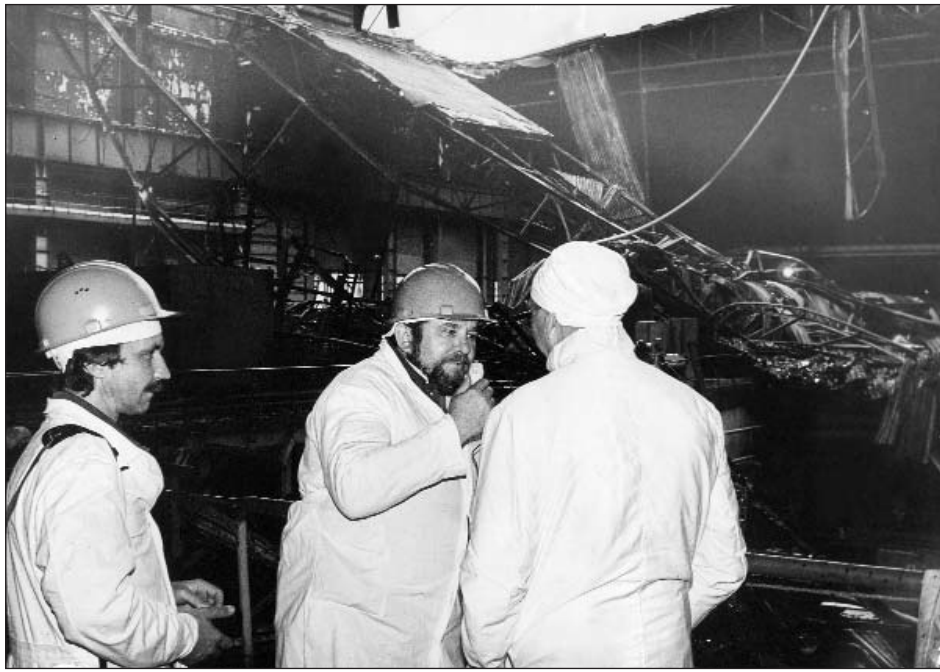
Від імені Президії ЦК профспілки і себе особисто сердечно бажаю вам щастя і здоров'я, незгасимої енергії і натхнення, справдження ваших мрій і побажань!

З повагою
Голова Професійної
спілки працівників
атомної енергетики
та промисловості
України

Валерій МАТОВ

26 КВІТНЯ — ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

«Вісник Чорнобиля» — пам'ять Чорнобиля, яка завжди з нами

Уночі, з 11 на 12 жовтня 1991 року у машинному залі 2-го енергоблока ЧАЕС сталася пожежа, внаслідок чого на 4-й турбогенератор впав дах. По гарячих слідах на місцях надзвичайної події зробили фоторепортаж для газети кореспондент «ВЧ» Юрій ДРОНЖКЕВИЧ (у центрі, з диктофоном мікрофоном) та фотограф Володимир САВРАН

У зону відчуження, на роботу в редакцію газети «Вісник Чорнобиля», я потрапив після другої «спроби». Першого разу, у лютому 1990 року, медкомісія СМСЧ м. Чорнобиль, що включала доскіпливий огляд 12 спеціалістів, зважаючи на моє колишне запалення легенів, рекомендувала «не ризикувати здоров'ям». Моє мовчання було сприйняте лікарями як згода — «не придатний до праці у зоні відчуження».

Головний редактор «ВЧ» Микола Лябах був тоді на післявахтовому відпочинку. А коли дізнався про вердикт чорнобильських медиків, без натяку запитав: чи справді я не боюся працювати у Чорнобильській зоні? Відповів, що ні.

Так розпочався мій «зонний» журналістський стаж, що тривав з квітня 1990-го до червня 1999 року, коли редакцію «ВЧ» переселили з Чорнобиля до Києва... (Закінчення на 7-й стор.)

ВІДБУВСЯ ІІІ ПЛЕНУМ ЦК ПРОФСПІЛКИ

Основний фактор безпеки — людина

На обговорення учасників третього пленуму ЦК Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України, що проходив за триденною програмою (21—23 квітня 2008 року) на базі санаторію «Перемога» в смт Ворзель Київської області, Центральний комітет виніс як головне питання про стан охорони праці на підприємствах галузі та інших сфер діяльності, де діють організаційні ланки Атомпрофспілки. Вів засідання Голова профспілки Валерій Матов.

Розглянуто та затверджено також Звіт про роботу ЦК профспілки у 2007 році, виконання бюджету ЦК профспілки та бюджету Фонду солідарності за минулий рік, проект «Положення про постійну комісію ЦК профспілки з питань організаційної роботи, профспілкового навчання та інформаційної політики», внесено зміни до складу ЦК профспілки та його постійних комісій.

На пленумі обрано заступником Голови — завідувачем відділу організаційної роботи Атомпрофспілки Павла Пруднікова.

Доповідь з основного питання зробив заступник Голови профспілки Василь Струк. Нагадавши присутнім, що охорона праці — це система заходів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності, дотримання яких передбачається низкою законодавчих актів, промовець детально проаналізував ситуацію в галузі та інших сферах діяльності, навів конкретні приклади порушення норм і правил техніки безпеки. (Закінчення на 2-й стор.)

ПРОФСПІЛКИ І ВЛАДА: НОВА ДИНАМІКА ВІДНОСИН

Програма дій Юлії Тимошенко — ставим задачі, приймаємо рішення, а потім перевіряємо, єсть ли результат

Как известно, по инициативе профсоюзов Украины была проведена встреча Президента страны Виктора Ющенко с профактивом в Федерации профсоюзов Украины (см. «АУ» №6, 2008 год). А спустя определенное время — с Премьер-министром Украины Юлией Тимошенко, где прежде всего, обсуждались вопросы по заключению Генерального соглашения на 2008—2009 годы, которое уже подписано и начало действовать (см. «АУ» №15, 2008 год). «В настоящий момент открыты все пути для наведения порядка в государстве, для осуществления социальных программ, для наполнения бюджета», — сказала премьер. При этом она предложила положить начало новой форме общения с профсоюзами — не через посредников, а напрямую с профильными министерствами: «ставим задачу,

принимаем решение, а затем проверяем, есть ли результат». Был составлен и подписан Меморандум о сотрудничестве правительства и профсоюзов страны в части решения социальных вопросов. После этого главой Кабмина было предложено провести блочные встречи, инициированные, кстати, Атомпрофсоюзом, который имеет наибольший интерактивный опыт, с представителями всеукраинских профсоюзов по обсуждению проблематики, которая существует в отраслях. Впервые такая встреча с представителями профсоюзов топливно-энергетического комплекса государства состоялась 18 апреля в Доме правительства, на которой восемь ТЭКовских профсоюзов изложили свою позицию по «узким местам», существующим в отраслях.

(Окончание на 3-й стр.)

Основний фактор безпеки — людина

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

У дебатах слово взяли: заступник директора департаменту фізичного захисту, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності—начальник відділу пожежної безпеки Мінпаливенерго України Вадим Міщенко, голова первинної профорганізації, начальник сектору екології та охорони праці Адміністрації зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення Олександр Гавриленко, голова первинної профорганізації Харківського державного міжобласного спецкомбінату «Радон» Віктор Рябуха, голова профкому державного науково-виробничого підприємства «Цирконій» Василь Кісільов, представник Атомпрофспілки—голова Ради голів профкомів Чорнобильської об'єднаної організації профспілки Микола Тетерін та інші члени Центрального комітету, які внесли багато пропозицій стосовно охорони праці та промислової безпеки.

Наголошувалося, зокрема, на низці питань, які не вирішуються на державному рівні, незважаючи на те, що вони порушуються вже тривалий період. Це, зокрема, стосується встановлення сучасних норм щодо лікувально-профілактичного харчування, протиріччя у методиці проведення атестації робочих місць на підприємствах галузі, які відповідали б сучасному стану виробничих процесів. Є велика потреба в оновленні норм та переліку захисних засобів і належного фінансуванні на їх придбання та інші.

У роботі пленуму взяли участь працівники служб з охорони праці підприємств, технічні та громадські інспектори праці, профактивісти.

У прийнятому рішенні визначено завдання та рекомендації профспілковим організаціям та господарським органам стосовно виконання конкретних заходів з охорони праці.

У форматі Пленуму проведено засідання Президії ЦК профспілки, засідання постійних комісій ЦК, а також навчання з актуальних питань охорони праці та промислової безпеки.

(Докладнішу інформацію буде надруковано)

АТОМНИКИ-БРАНЦІ ЧОРНОБИЛЯ

Пізнаються друзі у біді і в труді

У подоланні наслідків аварії на Чорнобильській АЕС брало участь чимало працівників і з Рівненської атомної електростанції, зокрема, майже у повному складі бригада з ремонту, реконструкції та гідроохистки тепломеханічного обладнання (ЦРТМУ енергоремонтного підрозділу РАЕС — див. фото), яку майже два десятиліття очолює Володимир Феськов. До слова, за непосидючу й небайдужу вдачу, чесність, цілеспрямованість та зацікавленість громадськими справами водночас він вкотре був обраний і на посаду голови цехкому профспілки ЦРТМУ.

Нині найбільші навантаження на працівників, звичайно ж, припадають на період проведення планово-попереджувальних ремонтів. Однак традиційна взаємопідтримка в згаданому колективі, працьовитість, розуміння один одного та звичайна чоловіча дружба допомагають подолати будь-які перепони, що перед виробничниками в процесі роботи іноді виникають.

Усього в цій бригаді, включаючи й майстра, зараз працює десять людей. За професією — слюсарі-ремонтники. А ще бригада цікава тим, що й нині в ній майже всі «ліквідатори», до того ж направлялися вони на ЧАЕС з різних місць, по кілька разів і в різні періоди.

Представляючи своїх колег біля пам'ятника «чорнобильцям» у Кузнецовську, Володимир Феськов сказав теплі і щирі слова про кожного з них:

Володимир Швець, родом з Волині, дуже працьовитий і беручий хлопечко, через що в сусідньому станційному цеху (ЦРТП) обраний (!) на посаду бригадира. Микола Мячков, з Рівненщини. До

роботи ставиться з душею і зарекомендував себе як цілеспрямований та вдумливий фахівець.

Леонтій Муляр, його земляк. Досить грамотний працівник. За словами колег — «власним розумом» намагається дійти до всього, через що користується чималим авторитетом та є чудовим наставником для молодших.

Сергій Чилій, теж із Рівненщини. Людина з величезним досвідом, багатьох навчив «азів» слюсарного ремесла, користується чи не найбільшим авторитетом у колективі. І хоч вже на пенсії — не пориває дружніх зв'язків з бригадою.

Федір Степанюк, з місцевих, майстер підрозділу. Людина технічно вельми грамотна й сумлінна. Ці риси, за словами колег, цінує і в інших.

Микола Брой, з тутешніх країв. За молодих літ теж кілька разів побував на ЧАЕС. Спокійний, досвідчений працівник і наставник молодих.

І додамо, що всі ці трудівники — затяті рибалки.

До слова, на фото немає кількох членів бригади. Так, «ліквідатор» Василь Гуті, який вийшовши на пенсію, кілька років тому помер. Володимир Іванович неодноразово згадував ще і відсутніх на світліні. Це — Петро Масюк, теж «ліквідатор», Микол Ткач та Євген Богомаз, Віктор Ясюк та Олександр Муляр — син вже згаданого Леонтія Муляра. «То все дуже сумлінні й працьовиті хлопці, — відзначив бригадир. — Із задоволенням вони вчаться у бригаді слюсарного ремесла. А коли «ліквідатори» бригади згрупувалися перед пам'ятником, аби зробити знімок на пам'ять — молодші шанобли-

На знімку (зліва-праворуч): добровольці Чорнобиля з РАЕС, стоять Леонтій МУЛЯР, Сергій ЧИЛІЙ, Володимир ФЕСЬКОВ, Федір СТЕПАНЮК і Микола БРОЙ; присіли — Володимир ШВЕЦЬ та Микола МЯЧКОВ

во поступились, аби не заважали старшим, заодно погоджуючись, що Чорнобильська катастрофа для всіх має бути не лише хай і непростим, але «пройденим етапом», а й доброю застарогого та уроком на майбутнє. «Атомна галузь — не те місце, де можна легковажити», — стверджують і вони...

Іван СИДОРЧИК,
учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС
Фото автора

ВП «ЮЖНО-УКРАЇНЬСЬКА АЕС»: НАШ ПРОФСПІЛКОВИЙ АВАНГАРД

З когорти допитливих і неспокійних

На Южно-Українській АЕС успішно працюють цілими трудовими династіями. До такої зокрема належить і родина Жалдаків. Зрозуміло, що на сьогодні найбільш відомий з її членів — це глава родини Віктор Петрович Жалдак. Бо він не лише очолює профком енергоремонтного підприємства, а є також членом профкому атомної та ЦК Атомпрофспілки. Його син Сергій розпочинав свою трудову діяльність у лабораторії автоматики і тільки після закінчення Миколаївського політехнічного інституту перейшов працювати в цех теплової автоматики та вимірювань. Донька Тетяна трудиться у відділі підготовки планування виробничо-ремонтних робіт. Та й дружина Валентина Андріївна донедавна працювала теплоенергетиком комунальної служби АЕС, яка нині передана місту.

Хоча в дитинстві Віктор Петрович і гадки не мав, що в майбутньому пов'яже своє життя з атомною енергетикою. Бо народився в м. Бендери, що в Молдавії, — краї, який більше відомий неосвяженими виноградниками і садами та високоякісними винами. І навіть коли переїхав із родиною в Донецьк, то більше мавив шахтою, ніж космосом чи ще чим, як інші хлопчики. Правда, нахил до електротехніки в нього «проклюнувся» рано. Бо мати Дарина Петрівна влаштувалася працювати електрообмотницею на одне з тутешніх підприємств, де ремонтувався електродвигуни, тож і син залюбки придивлявся лагодити побутову електротехніку. Навіть трудовий шлях розпочав з будинку побутової. Тут він ремонтував електротехніку. Після чергової послуги один з клієнтів несподівано запросив Віктора Жалдака на єдину на той період у Радянському Союзі геотермічну електростанцію, що перетворювала внутрішнє тепло Землі, відділяючи пару від гарячої паро-водяної суміші, в електричну енергію. Так він несподівано опинився в селищі Паужетка на півдні Камчатці.

В Україну Віктор Петрович повернувся вже в 1985 році й одразу був залучений до спорудження третього енергоблока Южно-Української АЕС. Після його пуску певний час працював старшим машиністом у турбінному цеху. А потім з експлуатації переключився на ремонт тепломеханічного обладнання. Крім професійного вишколу постійно демонстрував ще й небайдужість до загальних виробничих і людських проблем. Тож нічого дивного немає в тому, що невдовзі трудовий колектив виявив йому свою довіру очоливши профком цеху централізованого ремонту. А сьогодні Віктор Жалдак уже голова профкому енергоремонтного підрозділу ВП ЮУАЕС.

До складу цехової профспілки входять понад 1300 осіб. Тож він звільнений голова профкому. Та все одно часу досить часто не вистачає. Бо проблем з надлишком. І найгостріша з них житлова. Наприклад, на отримання тимчасового житла в черзі перебуває 24 особи та ще близько 250 працівників очікують у загальній черзі на отримання квартири. Приємного мало: чи не щодня доводиться вислуховувати ці небезпідставні претензії на житло. Але Віктор Петрович аж ніяк не прагне уникати таких розмов. Власний виробничий досвід дозволяє йому бути ближче до людей, краще розуміти їхні проблеми. Для цього він навіть відмовився винести за територію виробництва свій робочий кабінет, який так і залишається поряд із центральними ремонтними механічними майстернями. Тож двері в нього протягом робочого дня майже не зачиняються. А це, між іншим, дозволяє вчасно відреагувати на ту або іншу спробу ущемити інтереси працюючих. Донедавна, наприклад, досить гострою була проблема недостатньої кількості відповідного розміру спецодягу. Дехто навіть спробував за його використання, ніби як за додаткову винагороду, обкладати трудівників додатковим податком. Щоправда, цей абсурд довелося відкинути. Бо добре відомо: спецодяг видається роботодавцем для виконання

тиєї ж такої роботи. Для чого тоді така надмірна купість?!

Завжди підтримує Віктор Петрович трудівників і при вирішенні питання про надання матеріальної допомоги. Хоча інколи ці суми бувають досить значні. Так, зовсім недавно таку допомогу отримали коваль Олег Асютін, як колишній афганець, слюсар Олексій Мельник для лікування дружини та слюсар Валерій Цілуйко у зв'язку з операцією на серці та заміною шунтів. Відстояв він у її позицію, що потрібно було оплатити лікарняний людини, котра отримала травму навіть у стані алкогольного сп'яніння, не зі своєї власної вини. Того самого він домігся і для тих, хто перебував у зарубіжному відрядженні, зокрема в Китаї. Чимало доклав зусиль також для впровадження 25-розрядної тарифної сітки оплати праці, що дозволило не лише вирівняти зарплатню, а й підняти тим, у кого вона була надто низькою. Хоча теж, певно, ця система упорядкування зарплати потребує доопрацювання. Адже 4-го розряду слюсарі при її запровадженні недаремно залишилися найбільш незадоволеними.

Зрозуміло, що Віктору Жалдаку, як активному профспілковому діячеві Атомпрофспілки, дещо легше, ніж іншим колегам, вирішувати ці й інші питання. Однак бувають випадки, що навіть він постає перед ними, як перед непорушною «китайською» стіною. Особливо, коли це стосується нашого законодавства. Наприклад, він так і не зміг отримати чіткої відповіді від одної з управлінських та законотворчих інстанцій — на який мінімальний робочий час трудівник, у цьому разі атомної, може отримати адміністративну відпустку, тобто без збереження зарплатні. Адже бувають просто дріб'язкові справи, приміром, здати аналіз або зайти за викидом у міліцію, а відпустку доводиться оформляти на цілий день. У програвші залишаються і трудівник, і держава. І це не єдиний такий приклад. Та все одно працівники АЕС твердо впевнені, що Віктор Жалдак обов'язково доможеться свого й доб'ється істини. Бо він настільки і справедливий. Такий уже в нього характер.

Олексій МИКИТЕНКО
Фото автора

Зліва направо: Микола КУЗЬМЕНКО, Віктор ЖАЛДАК, Олег КОЛОСОВСЬКИЙ, Олексій ШИРЯЄВ, Микола СИМОНЕНКО

ЗВЕРНЕННЯ ДО НАРОДУ УКРАЇНИ

«Генеральна угода — крок до піднесення добробуту людей шляхом економічного зростання»

З метою поглиблення соціального діалогу як механізму збереження злагоди у суспільстві, розвитку демократії, забезпечення збалансованості інтересів працівників, роботодавців і держави та захисту їх прав уряд, всеукраїнські профспілки, їх об'єднання та всеукраїнські об'єднані організації роботодавців і підприємців підписали Генеральну угоду на 2008—2009 роки.

Під час переговорів сторони досягли згоди та взяли зобов'язання перед суспільством щодо сприяння забезпеченню конкурентоспроможності національного виробництва, створенню високоефективних робочих місць, реалізації визначеного Міжнародною організацією праці курсу на забезпечення належних умов праці та її гідної оплати, закладенню принципів реалізації активної політики у сфері соціального захисту незабезпечених громадян та задоволення їх духовних потреб.

Уперше за роки незалежності сторони об'єднують зусилля для запровадження мінімальної заробітної плати (з 1 січня 2009 р.) на рівні стандарту прожиткового мінімуму.

Угодою передбачено, що середня заробітна плата зростатиме щорічно не менш як на 25 відсотків та випереджатиме динаміку цін на споживчі товари і послуги. Розміри заробітної плати в промисловості, на будівництві, транспорті, в сільському господарстві та інших галузях виробничої сфери визначатимуться з урахуванням галузевих стандартів, що передбачають задоволення потреб і забезпечення належного рівня життя працівника та незабезпечених членів сім'ї відповідно до стандартів розвинених європейських країн. Уряд забезпечуватиме такий рівень заробітної плати працівникам бюджетної сфери, зокрема вчителям та медикам, який мотивуватиме залучення до роботи кваліфікованих кадрів.

Кабінет Міністрів та об'єднання організацій роботодавців зобов'язуються погасити заборгованість із заробітної плати на економічно активних підприємствах протягом 2008 року та не допускати її в майбутньому.

Угода також закладає нові підходи до формування прожиткового мінімуму відповідно до міжнародних стандартів.

Уряд зобов'язується забезпечити у разі необхідності погодження центральними органами виконавчої влади з профспілками відповідних рішень щодо перегляду діючих тарифів і норм для населення на електроенергію, газ, послуги транспорту і зв'язку. Буде зроблено ще один крок до відновлення справедливості у пенсійному забезпеченні. Зокрема, з 1 жовтня 2008 р. рівень оцінки одного року пенсійного стажу буде підвищено з 1,2 до 1,35 відсотка.

Ураховуючи необхідність поглиблення взаємодії держави з роботодавцями і профспілками, уряд узяв на себе зобов'язання щодо залучення представників роботодавців і профспілок до участі у виробленні державної економічної і соціальної політики, зокрема розробленні актів законодавства згідно з нормами конвенцій Міжнародної організації праці.

Сторони пропонують усім профспілковим організаціям, органам виконавчої влади, суб'єктам господарювання активно включитися у роботу з реалізації Генеральної угоди, стати учасниками соціального діалогу та приєднатися до переговорного процесу на відповідному рівні.

Наголошуємо, що Генеральна угода на 2008—2009 роки відкрита для приєднання.

Прем'єр-міністр України Ю.В. ТИМОШЕНКО

Керівник Спільного представницького органу всеукраїнських профспілок та профоб'єднань, Голова Федерації профспілок України О.В. ЮРКІН

Голова Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні, Генеральний директор Федерації роботодавців України В.О. ГРИЩЕНКО

17 квітня 2008 року

«АТОМНИКУ УКРАЇНИ»
ВІДПОВІДАЮТЬ

Про вирішення житлового питання постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи

Редакції газети «Атомник України»
вул. Шота Руставелі, 39/41, м. Київ, 01033

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи розглянуло звернення мешканців м. Буча Київської області Бандурко Валентини Михайлівни та Кацавець Марії Михайлівни, яке надійшло від редакції газети «Атомник України», стосовно вирішення житлового питання їх сімей, які переселилися із радіоактивно забрудненої території, та повідомляє.

Згідно з Законом України від 28 лютого 1991 р. №796-ХІІ «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» та постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 1992 р. №706 «Про порядок відселення та самостійного переселення громадян з територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС» питання, пов'язані з одержанням житла у зв'язку з відселенням та самостійним переселенням громадян з територій, які зазнали радіоактивного забруднення, вирішуються обласними держадміністраціями за новим місцем проживання.

З огляду на вищевказане, міністерство направило колективне звернення за належністю до Київської обласної держадміністрації з проханням розглянути по суті, зважаючи на незадовільний стан житла, наданий цим сім'ям при переселенні з радіоактивно забрудненої території, спільно з виконавчим комітетом Бучанської міської ради вишукати можливі шляхи вирішення порушеного питання (усунення будівельних недоліків, допомога у ремонті квартир або їх обмін на рівноцінні) та про результати розгляду поінформувати заявників та редакцію газети «Атомник України» у термін, визначений Законом України «Про звернення громадян».

Авторів звернення поінформовано.

Заступник міністра В. БАРАНЧУК
8.04.08 №03-4646/22

КОНКУРСИ — МОТИВАЦІЯ ДО ПРАЦІ

Возрастает уровень
подготовки специалистов

В информационном центре ЗАЭС состоялся конкурс докладов на научно-технические и социальные темы среди молодых специалистов и молодых работников атомной станции. Это мероприятие проводится не первый раз в рамках слотера-конкурса профессионального мастерства «Лучший по профессии», и с каждым годом возрастает уровень подготовки участников, актуальность тем представленных работ.

В конкурсе приняли участие три молодых работника ОП ЗАЭС — электрослесарь по обслуживанию автоматики и средств измерения электроэнергии цеха тепловой автоматики и измерений Виталий Кузьменко, инженер 1-й категории службы вентиляции энергоремонтного подразделения Виталий Майстренко и инженер-программист полномасштабного тренажера учебно-тренировочного центра Ирина Загорюлько.

В состав комиссии по оцениванию научных работ докладчиков вошли представители ведущих цехов и подразделений атомной станции.

Доклады оценивались по четырем параметрам: научное и практическое значение, актуальность проблемы, содержательность изложения и представительность докладчика. По мнению членов комиссии, наиболее четко и в полном объеме были соблюдены все четыре критерия у Виталия Майстренко (на снимке). Он занял первое место. На втором — Ирина Загорюлько, и на третьем — Виталий Кузьменко.

Важно, что все доклады были актуальны и отражали стремление специалистов внести свою лепту в повышение уровня технологий.

Юлия ТКАЧУК

Программа действий от Юлии Тимошенко — ставим задачи, принимаем решения, а затем проверяем, есть ли результат

(Окончание.
Начало на 1-й стр.)

В том числе и от Атомпрофсоюза эта информация шла по четырем блокам: о ситуации, сложившейся на Чернобильской атомной станции и на предприятиях Зоны отчуждения, по актуальным проблемам атомной энергетики. И следующий вопрос касался положения дел в атомной промышленности, в частности, на Днепродзержинской площадке, и на тех предприятиях, которые согласно государственной программе входят в ядерно-топливный цикл (см «АУ» №5, 6, 7, 8, 9, 15, 2008 год).

На этой встрече присутствовали от Атомпрофсоюза: Валерий Матов — Председатель профсоюза, Алексей Лыч — заместитель Председателя профсоюза — председатель профкома ГП НАЭК «Энергоатом», Николай Тетерин — председатель Совета председателей профкомов Чернобильской объединенной организации профсоюза, Евгений Козлов — председатель первичной профсоюзной организации ГСП ЧАЭС, Борис Филиппов — председатель Восточной объединенной организации профсоюза и Тамара Федоренко — председатель Совета председателей профкомов Днепродзержинской объединенной организации профсоюза.

В первое протокольное поручение от 18 апреля занесены очень острые вопросы финансового обеспечения тех программ и задач, которые стояли и стоят перед предприятиями Зоны отчуждения и ЧАЭС. В документе определены конкретные сроки по выполнению принятых решений.

Были обсуждены проблемы по предприятиям, входящим в ядерно-топливный цикл. И самый больной вопрос — десятилетняя задолженность по заработной плате работников, которая была в 1997 году в реструктуризованном Приднепровском химическом заводе. Премьер-министр поручила подготовить проект постановления, определить источник ликвидации этой задолженности. Через две недели провести двухчасовое совещание по проблемам ядерно-топливного цикла в целом. Относительно кадровой коллизии на ВостГОКе, который тоже входит в ядерно-топливный цикл, где на сегодня существует двоевластие в руководстве (см. «АУ» №15, 2008 год) принято решение, с учетом мнения профсоюза, что после пятого мая этот вопрос будет снят. Профпредставители сказали, что нам не нужен ни один, ни другой генеральный директор, которым не доверяет, прежде всего, трудовой коллектив

комбината. Поэтому законным образом один из опытных работников предприятия вскоре должен возглавить комбинат. Будет издан соответствующий приказ по Минтопэнерго, такое поручение министр получил.

И еще. На предыдущем заседании Кабинета Министров был ликвидирован государственный концерн «Укратомпром» и создан новый — «Ядерное топливо Украины». Есть уже проект Устава этого концерна, поэтому задача, как отметил Председатель Атомпрофсоюза Валерий Матов, прежде всего тех первичных профсоюзных организаций предприятий, которые входят в ядерно-топливный цикл, наработать свою позицию, свои дополнения, замечания и предложения, для принятия этого документа на следующем заседании правительства.

Параметры второй встречи, состоявшейся 22 апреля 2008 года, были очерчены проблемами атомной энергетики, так была поставлена задача самой Премьер-министром. Их обсуждение длилось два часа двадцать минут чистого времени.

На встрече были рассмотрены вопросы продления ресурса атомных энергоблоков, строительства новых, а также выполнение Коллективного договора ГП НАЭК «Энергоатом». С докладом выступил профильный заместитель министра Юрий Недашковский. Он доходчиво объяснил те проблемы, которые существуют в отрасли и обозначил пути их решения. Дополнение к содержательному докладу сделал генеральный инспектор-директор по безопасности НАЭК «Энергоатом» Данко Билей.

О вопросах непосредственно социальной направленности — закреплении кадров, повышении престижности работы в атомной энергетике и т.д. докладывал заместитель Председателя Атомпрофсоюза — председатель профкома ГП НАЭК «Энергоатом» Алексей Лыч. Шел разговор об уровне заработной платы атомщиков, как основного мотивационного стимула к труду, ее отставании по сравнению с окружающими нас ядерными странами. У Компании, отмечалось, недостаточно средств для выполнения собственной социальной программы, реализации коллективных договорных обязательств в целом. Касались наиболее животрепещущего вопроса — это строительство жилья. Здесь, кстати, Премьер-министр предложила следующее. Есть государственное ипотечное учреждение, в котором сконцентрировано порядка шести млрд.

грн., у главы правительства есть сомнения в отношении правильности их использования, поэтому Юлия Тимошенко дала поручение изучить вопрос, чтобы под минимальную процентную ставку предоставит кредит Энергокомпании в размере 140 млн. грн. для строительства жилья для работников атомных станций.

Глава Кабмина попросила дать аргументированные пояснения в отношении уровня заработной платы ядерщиков России и Украины, в том числе и с учетом имеющегося в двух странах кадрового потенциала. Почему там один штатный коэффициент, а у нас другой?

В отношении уровня оплаты труда. Расчеты для того, чтобы как-то сравняться с российскими атомщиками, есть. Ядерщикам Украины сейчас нужно на 55—60% повысить заработную плату. Профсоюзникам, сказала Премьер-министр, необходимо обеспечивать функции контроля за расходованием всех финансов, которые поступают в ГП НАЭК «Энергоатом». То есть принимать определенное участие в управлении финансами Компании.

По строительству новых блоков и продлению ресурса. Премьер-министр дала задание в отношении амортизационных отчислений, которые у НАЭК должны быть в размере 2 млрд. 500 млн. грн., а заложено всего лишь 900 млн. Хотя это и не влияет на величину энерготарифа, но дает Компании возможность данные деньги направлять и на продление ресурса.

Юлия Тимошенко поручила изучить вопрос о строительных кадрах в Украине, которые могут принимать участие именно в сооружении новых ядерных энергоблоков. Премьер заметила, что работа, выполненная своими силами, а не подрядчиками, значительно дешевле, и качеством намного выше.

Профсоюзные встречи на высшем уровне государственной власти преследуют цель — улучшение жизни каждого труженика посредством высокоэффективного развития производства. Ведь социальная защищенность — гарантия стабильного будущего. Как отметил председатель Федерации профсоюзов Украины Александр Юркин во время первой встречи, правительству уже удалось наладить системную работу с профсоюзами и работодателями. Согласован график встреч и по инициативе премьер-министра Украины сформирован по пунктам план первоочередных мер по улучшению ситуации в топливно-энергетическом комплексе.

ПРОФЕСІОНАЛЬНА РОБОТА СПІЛЧАН

Токар вищої кваліфікації

Тим, хто має опосередковане уявлення про властивості металу, робота токаря здається монотонною і нецікавою: обертається записана в патроні заготовка, від якої різцем знімається стружка. З цим не погодиться Валерій Дзядович, який два десятиліття працює токарем у ремонтно-механічній майстерні енергоремонтного підрозділу ХАЕС.

— Кожен метал має свої специфічні характеристики, — констатує Валерій Володимирович, — він може бути крихким або таким загартованим, що без особливих навиків нема чого й братися за його

обробку. У всі часи робота токаря нерозривна з високою точністю: один невпевнений порух різця, і ціна заготовка може стати звичайним металобрухтом. Нам у роботі доводиться визначати точність сотими частинами міліметра. А це менше за товщину людської волосинки.

Перші навички роботи з металом Валерій Дзядович набув у рідній Шепетівці у ремонтній майстерні локомотивного депо. Згодом свої вміння демонстрував на військовому підприємстві.

Відповідальним етапом у трудовій біографії Дзядовича стала робота в цеху централізованого ремонту

ХАЕС. Сюди він влаштувався перед пуском першого енергоблока.

Сьогодні у ремонтно-механічній майстерні Валерій Дзядович один із найдосвідченіших верстатників широкого профілю. Він не раз доводив своєю майстерністю, що може без огріхів виконувати складні завдання. А їх у ремонтників вистачає завжди, особливо під час підготовки до чергового планово-попереджувального ремонту. Зараз В. Дзядович працює за шостим розрядом.

— Мені доводилося виконувати роботи різної складності, але найбільше люблю завдання, де треба

продемонструвати логічне мислення, високі знання технології, — каже Валерій Володимирович.

Олександр ШУСТЕРУК
Фото автора

Швидкі колеса Южно-Української АЕС

Належне транспортне забезпечення є запорукою успішної роботи будь-якого промислового велета, а тим більше такого як Южно-Українська АЕС. Недаремно автотранспортне господарство, яке у вересні цього року відсвяткує своє 30-річчя, на атомній було створено вже в перші роки її будівництва. Сьогодні воно налічує 380 одиниць рухомого складу, починаючи від комфортабельних автобусів марки «Мерседес» та «Вольво» і закінчуючи вантажівками та легковими автомобілями. У свою чергу їхню виробничу надійність забезпечують працівники автотранспортних майстерень, які об'єднують 18 спеціалізованих дільниць, зокрема, з ремонту карбюраторних і дизельних двигунів, ремонту вузлів та агрегатів, зварювальних робіт і т.п. АРМ уже п'ятий рік досить успішно очолює

Віктор ГОЛОВЧЕНКО. Трудові здобутки ремонтників вражають. Та головне досягнення полягає в тому, що йому вдалося створити дружний злагоджений колектив висококласних фахівців, у якому кожен чітко виконує покладені на нього виробничі обов'язки й завжди готовий прийти на допомогу колезі по підрозділу. Ось і цього разу на імprovізовану виробничу нараду зовсім не випадково зібралися інженер з техніки безпеки та охорони праці АРМ Олександр КОМАРОВ, старший майстер Сергій КОЛЕСНИК та слюсарі-ремонтники автомобільних агрегатів Станіслав ВОЗНЮК і Євген ДАВИДКІН (див. фото вгорі на 1-й стор.). Звісно, люди вони різні за освітою, характером та вподобаннями, але їх завжди об'єднує відповідальність за доручену справу.

МІСТО-СУПУТНИК АЕС: НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Міський голова Володимир УДОВИЧЕНКО: «СЛАВУТИЧ — ЦЕ СИМВОЛ ВІДРОДЖЕННЯ»

Сьогодні 25-тисячна територіальна громада міста обрала для себе найефективніший шлях переходу від монопрофільності до економічної розвиненості

Славутич відзначив своє 20-річчя у червні 2007 року. Вся історія міста пройшла у мріях, надіях, тривогах, пошуках, у подоланні, здавалося б, безвихідних ситуацій.

У квітні 1986 року світ сколихнула небачена досі ядерна катастрофа, а в жовтні цього ж року розпочалося будівництво м. Славутича. Це стало новим маленьким паростком, свідченням продовження життя. Це була остання масштабна інтернаціональна будова, де кожен міський квартал і нині носить географічні та національні ознаки будівничих восьми республік колишнього Союзу, нині незалежних самостійних держав.

Славутич — місто унікальної атмосфери, де живуть роботящі й освічені люди, викликає у своїх мешканців якесь особливе почуття патріотизму. Після дострокового закриття Чорнобильської АЕС місто опинилося перед катастрофічною дилемою — бути йому чи не бути? Сьогодні 25-тисячна територіальна громада міста будує нову економічну основу свого соціального розвитку.

Славутич нині — це місто власних, народжених за 20 років традицій; новітньої диверсифікованої економіки; сучасної інфраструктури; сприятливе для підростаючого покоління та дружне до дитини, на основі принципів рівних можливостей; європейської моделі місцевої демократії та громадського суспільства; комфортне для життя, з великим людським інтелектуальним потенціалом.

Велика славутицька родина представлена 49 національностями. Чорнобильська біда не заповнила душі славутичан, а, навпаки, зміцнила і згуртувала їх у єдину сім'ю, де дбають і думають про майбутнє нових поколінь.

Якщо Прип'ять — це місто, втрачене для всього світу, трагедія цивілізації, то Славутич — символ відродження. Сьогодні це чудове містечко, де все робиться для людей і задля

з 2002 року в місті працює молодіжна рада «Майбутнє Славутича» як окрема громадська сила, здатна на певну відповідальність, виконання обов'язків і реалізацію прав щодо розв'язання проблем молодіжного середовища. Це виборчий орган учнівського самоврядування (36 депутатів), який представляє інтереси учнівської громади, налагоджує зв'язок з органами місцевого самоврядування, бере участь у плануванні організації життя молоді міста. За прийнятими змінами до регламенту роботи Славутицької міської ради двічі на рік (червень—грудень) відбуваються спільні сесії двох рад. Голова Молодіжної ради є членом виконавчого комітету з дорадчим голосом.

Багатий досвід у плані підвищення соціально-економічної активності жителів міста в умовах закритого містоутворювального підприємства — Чорнобильської АЕС, напрацьований громадською організацією «Центр розвитку громади». За період роботи організації реалізовано низку проектів соціально-економічного спрямування. Серед них — перше в регіоні соціальне підприємство «Фітнес-центр», яке функціонує у бізнес-секторі і має соціальну складову. Його соціальне спрямування визначається чіткою орієнтованістю на використання отриманого прибутку для потреб різних категорій населення та реалізації соціальних проектів у Славутичі.

Суспільно-корисною активністю для розвитку міста відзначаються потужні профспілкові колективи ДСП ЧАЕС, ВП «Атомремонтсервіс», підприємств медичного і комунального обслуговування, найчисленнішої серед атомгородів профорганізації ветеранів ЧАЕС. У кожному міському заході соціально-економічного спрямування беруть дійову участь представники цих організаційних ланок Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України.

Штрихи до портрета

Володимир Удовиченко народився в селі Білогородці на Київщині. Здобув вищу інженерну освіту в Київському автодорожньому інституті та вчений ступінь кандидата наук. Захистив докторську дисертацію.

Трудовий шлях почав з майстра, виконроба шляхового будівництва. Потім — начальник будівельного управління, головний інженер тресту «Київшляхбуд-1» Міншляхбуду України, заступник голови організаційного комітету Київського облвиконкому по м. Славутичу.

Останні 20 років уся діяльність міського голови Славутича Володимира Удовиченка — як управлінця, менеджера, науковця, громадського діяча — підпорядкована місту Славутичу, яке давно стало для нього рідним. Разом з цим містом «народний мер» пережив трагедію перших постчорнобильських років, піднесення всесоюзного будівництва і гіркоту зневіри після закриття Чорнобильської АЕС. Його докторська дисертація досліджувала тему «Організаційно-економічний механізм соціального розвитку регіону в умовах формування ринкових відносин».

Усі теоретичні викладки Удовиченка успішно втілюються на практиці в Славутичі, реалізуються у робочих місцях і об'єктах соціальної інфраструктури, в діючій схемі самоврядування, де чільне слово — за громадою. З його ініціативи в місті було створено «Школу молодого бізнесмена», Програму розвитку міста Славутич за проектом ВООЗ «Місто здоров'я», «Школу демократії», Молодіжну раду територіальної громади Славутича, численні освітні проекти тощо. Причому, всіляко дбаючи про розвиток свого міста, Володимир Петрович не замикається в його просторі й набутими знаннями, досвідом ділиться з колегами у своїх наукових працях, книгах. Загалом їх понад 60.

Крім того, харизматичний лідер Славутича — віце-президент Конгресу місцевих та регіональних влад Європи, голова координаційної ради Фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні, президент Всеукраїнського громадського об'єднання «Клуб мерів», член правління Асоціації міст України, а також дійсний член Української екологічної академії наук, дійсний член Української муніципальної академії, лауреат Міжнародної премії імені В.І. Вернадського та Державної премії України в галузі науки і техніки 1999 року.

людей. А був період, коли держава, тільки-но розпочавши його будівництво, вирішила: нам не треба Чорнобильська електростанція, а отже, не треба і Славутич. У зв'язку з рішенням уряду про виведення з експлуатації 15 грудня 2000 року Чорнобильської АЕС місто втратило близько 10 тисяч високооплачуваних робочих місць і лівову частку своєї економічної бази.

Славутич не скорився. Перемігши соціально-психологічну трагедію, місто обрало для себе найбільш ефективний шлях переходу від монопрофільності до економічної розвиненості. Це шлях соціально-економічного розвитку, який передбачає активну діяльність усіх секторів громадянського суспільства у сфері залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій, створення дійової інфраструктури підтримки бізнесу, сприятливих умов для розвитку нового виробництва товарів та послуг зі створенням нових додаткових робочих місць.

Громадській раді — 10 років

Формулою успіху і досягнень Славутича стали об'єднання зусиль громади, високопродуктивна праця славутичан, високий рівень сучасного менеджменту міста, ефективні дії місцевих органів самоврядування, які будуються на принципах демократії.

Провідна роль у формуванні нового демократичного механізму взаємовідносин належить Громадській раді з розвитку міста, яка працює в Славутичі понад 10 років.

До створення моделі місцевої демократії, що реалізується через різноманітні форми: громадські збори, муніципальні слухання, засідання Громадської ради з розвитку міста, прямих телеконференцій з представниками міської влади, керівниками підприємств, установ та організацій, ділових ігор, залучається широке коло соціально активної частини населення Славутича. Це переконує і мобілізує виконавців до зацікавленої і плідної співпраці, сприяє тому, щоб обрана разом стратегія стала часткою життя кожної людини в територіальній громаді.

Ефективність стратегічного плану: освіта, наука, виробництво

Стратегія розвитку Славутича до 2020 року викладена в Стратегічному плані розвитку міста, який був розроблений у 2000 році із залученням не тільки фахівців, а й багатьох соціально активних славутичан.

Минуло вже 7 років. Детальний аналіз реалізованих проектів демонструє ефективність стратегічного плану. План, який ми відпрацювали, сьогодні не потребує великого коригування, бо він враховує специфіку розвитку самого міста, разом у контексті розвитку України.

У цій стратегії наша головна мета — створення Славутича як моделі техноексполісу із трьох складових: освіта, наука, виробництво. В цьому напрямі ми зробили істотні кроки.

Славутич сьогодні — це місто-модель, реалізована модель рівних можливостей. Цілком заслужено, що крім багатьох нагород, місто отримало сертифікат №1 міста-лабораторії в рамках «Муніципальної майстерні».

Три складові частини розвитку Славутича, на перший погляд, дуже прості, але дійти до них, зрозуміти, реалізувати — це вже досягнуті цілі світу.

Славутич, назавжди тісно пов'язаний з найбільшою екологічною катастрофою в історії людства, уже довів свій статус експолісу. Другий напрям — це освіта, адже Славутич — місто майбутнього. У ньому одні з кращих в Україні дитячі дошкільні заклади, школи, відкрито професійно-технічний заклад, адже місто вже не вистачає трудових ресурсів. Тут створене справжнє університетське містечко — Центр вищої освіти, до якого входять філії Чернігівського державного інституту економіки та управління, Київського національного технічного університету «КПІ». Понад 700 студентів тут опановують сучасні професії. Йде робота над відкриттям філії Інституту прикладного декоративного мистецтва, Національного педагогічного університету ім. Драгоманова.

Славутич має повну і комплексну освітню систему, яка, на нашу думку, не може бути завершеною без науки. Тому сьогодні максимально приділяється увага розвитку Чорнобильського центру і двох його лабораторій. Крім того, ми продовжуємо в рамках міжнародної співпраці вести пошук шляхів щодо відкриття Міжнародного університету з проблем екології, радіології і біотехнології.

Ця робота активізується при реалізації головного проекту в ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС — спорудження конфайнменту.

Сприятиме цьому і участь Славутича в конкурсі на розміщення нового науково-дослідницького реактора, початок будівництва якого планується на 2010 рік. Є всі підстави, щоб цей ядерний центр створити на базі Славутича. Такий цілісний комплекс дозволить реалізувати в повному обсязі програму «Славутич—техноексполіс». Він дасть нові робочі місця і, переконаний, впевнене майбутнє для міста, а з побудовою європейських транспортних коридорів це й розширить унікальну географію з точки зору геополітики і геостратегії. Це дасть великий поштовх соціально-економічному розвитку всього регіону.

Соціальний розвиток через економічне зростання

До третього базового стратегічного напрямку розвитку віднесено виробництво, адже соціальний розвиток можливий тільки через економічне зростання.

Вирішуючи головні проблеми соціально-економічного розвитку Славутича в умовах формування ринкових відносин, міська влада робить акцент на два основні напрями: реформування системи соціальних послуг та структурну перебудову економіки, створення новітньої економіки міста. Приймається ефективне управлінське рішення створення організаційно-економічного механізму розвитку Славутича. Це система заходів щодо забезпечення найбільш сприятливих умов становлення та розвитку підприємств, малого і середнього бізнесу, диверсифікації економіки, соціальної сфери в цілому.

Доволі плідною є співпраця міської влади з міжнародними організаціями TACIS, UNESCO, USAID та багатьма іншими.

Славутич стає містом міжнародних зв'язків. Цьому активно сприяє діяльність Міжнародного центру бізнесу «Славутич — XXI століття». В ньому працює комунальне підприємство «Агентство з розвитку бізнесу» і його відокремлений підрозділ «Бізнес-інкубатор», комунальне підприємство «Адміністрація спеціальної економічної зони «Славутич», фонд «Славутич-ЧАЕС-Розвиток».

У 1997 році в місті в рамках реалізації програми TACIS відкривалося Агентство з розвитку бізнесу. Це одна з інституцій міста, що сприяє сталому соціально-економічному розвитку Славутича через надання методичної та практичної допомоги в організації власної справи, підтримує та просуває бізнес-ідеї, інноваційні проекти. Сьогодні ця організація є членом Національної мережі агентств регіонального розвитку, Української асоціації бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів. Працівники Агентства пройшли стажування в США, Великобританії, Німеччині, Польщі. Вони надають консультації, послуги з розробки бізнес-планів та інвестиційних проектів, проводять тренінги, оцінку технічного

стану будівель та мереж, майна та обладнання, беруть участь у розробці стратегії розвитку міста.

Свого часу в Славутичі було успішно реалізовано проект вільної економічної зони, основою якої стала теорія міського голови — ВЕЗ для країн з перехідною економікою (залучено інвестицій на суму 37 млн. доларів США, що становить 1518 у.о. на одного жителя міста).

Сьогодні йде активна робота з відновлення діяльності Славутицької вільної економічної зони. Можливо, це буде через розвиток промислового парку.

Славутицька громада в постійному пошуку інноваційних підходів до розвитку міста.

Одним з важливих кроків на цьому шляху є отримання сертифікатів відповідності міжнародному стандарту ISO 9001:2000 та національному стандарту ДСТУ ISO 9001:2001, що ними увіччалася дворічна робота колективу виконкому Славутицької міської ради з запровадження системи управління якістю стосовно надання територіальній громаді міста послуг у виконавчій, соціально-економічній та житлово-комунальній сферах.

У ході реалізації проекту було визначено перелік соціальних систем управління якістю.

З початку розроблення системи управління якістю в місті була проведена низка відповідних заходів, зокрема, пройшли навчання представників органів місцевого самоврядування, комунальних підприємств та організацій міста сучасним методам управління якістю; підготовлені шляхом навчання внутрішні та зовнішні аудитори з персоналу органів місцевого самоврядування та комунальних підприємств міста; проведено три «круглі столи» з питань впровадження систем управління якістю соціальних послуг тощо.

Це дійовий інструмент підвищення не тільки ролі виконавчих влад, рівня ефективності влади, а й відповідальності перед громадянами за рівень послуг, які вона надає. Водночас населення отримує механізм захисту своїх прав.

Пріоритети бюджетної політики

Починаючи з 2006 року в м. Славутич розпочато впровадження програмно-цільового методу формування бюджету. Це система ефективного планування та управління бюджетними коштами, спрямована на розв'язання місцевих проблем. Традиційний формат бюджету є складним для розуміння пересічних громадян, а процес його формування непрозорим. Тому при застосуванні програмно-цільового методу фінансування планується за чіткими завданнями та показниками виконання.

Оскільки міська влада і громада спільно встановлюють пріоритети бюджетної політики міста, то вони також разом поділяють відповідальність за досягнуті результати. Бюджет м. Славутич на 2007 рік був затверджений як за традиційною схемою, так і за сучасною методикою технологій програмно-цільового методу (ПЦМ). Сьогодні у місті фінансується 24 бюджетні програми. Застосування програмного забезпечення «бюджетний процес» успішно використовується для автоматизації складання бюджету за ПЦМ, контролю використання коштів, проведення моніторингу та оцінки бюджетних програм.

В умовах обмеженого фінансового ресурсу міського бюджету, з метою збереження розвинутої соціальної інфраструктури міста переваги застосування програмно-цільового методу очевидні — підвищення прозорості міського бюджету, досягнення цілей і завдань, передбачених бюджетними програмами, підзвітність громадянам, покращання якості послуг, і, як наслідок, зростання рівня довіри славутичан до влади.

Енергетична політика — політика особлива

В основі соціально-ефективного управління містом лежить нова енергетична політика, спрямована на вирішення таких завдань, як енергозбереження, енергоефективність, екологічна безпека, конкурентоспроможність виробництва комунальних послуг, якісні зміни в соціальній сфері. Це унікальна інтелектуальна власність міста.

Після зупинки ЧАЕС місто потрапило в складну ситуацію. Треба було або приймати комунальну сферу і трансформувати її до ринкового середовища, або пальчиком показувати на міністерство, на ЧАЕС, щоб експлуатували вони. Міська влада вирішила — приймати і боротися за виживання, трансформувати. В боротьбі за ефективність і якість виходили на форми господарювання, що є нетрадиційними для цього сектору. Нині в Славутичі не існує монополії на надання комунальних послуг — місто експлуатують 4 приватних підприємств, які уклали угоди зі службою єдиного замовника. У свою чергу, ця служба — житлово-комунальний центр, укладає договори безпосередньо з населенням, а надалі відповідає за їх виконання. Є виконавці — виробники послуг, і є конкурентне середовище, яке створене завдяки залучення приватних структур і трансформації цього господарства в ринкове середовище.

Якщо сьогодні служба єдиного замовника — комунальне підприємство з єдиним розрахунковим центром, то з подальшим розвитком житлово-комунального комплексу з'явиться можливість і бізнес-структурі взяти участь у тендері та виграти його, стати управляючою компанією. Запровадження єдиного розрахункового центру дало змогу створити систему, яка чітко контролює фінансові потоки. Надійшло на рахунок дві копійки — вони розподіляються за алгоритмом, і ніхто не має права туди втрутитися.

У результаті таких перетворень Славутич уже три роки поспіль посідає перші місця в конкурсах з благоустрою не тільки по Київщині, а й в Україні. Жителі міста усі ці роки отримують повноцінні комунальні послуги упродовж року, є і гаряча вода, і тепло тощо. Це справді складно.

Зроблено багато для реформування комунального сектору. Відпрацьована стратегія проекту, над яким працюють славутичани, — «Модель енергоефективного міста».

Завдяки перемозі у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування за період 2003—2007 років майже 500 тис. грн. додатково залучені у житлово-комунальне господарство міста. Міською владою також прийняте рішення розпочати найближчим часом нові проекти реформування комунальної сфери за умови залучення інвестицій через концесійні угоди.

Уже власне три роки у Славутичі діють економічно обґрунтовані тарифи з усіх видів житлово-комунальних послуг.

Місто передає свій напрацьований досвід. Так, наприкінці 2007 року в Славутичі відбулося виїзне засідання комісії по роботі з органами місцевого самоврядування Громадської ради при Міністерстві з питань житлово-комунального господарства України.

Славутич — місто, дружне до дитини

Як складова стратегічного плану, в місті реалізується програма «Славутич — місто, сприятливе для підростаючого покоління та дружне до дитини».

Чим більше створено умов для дітей, для їх народження, розвитку, тим більше планів у молодого покоління на своє майбутнє. Звісно, сьогодні є багато шляхів пошуку своєї долі. Молодій людині хочеться побачити увесь світ, але разом з тим її природне бажання — все-таки залишитися там, де вона народилася, і знайти своє місце на батьківщині своїх батьків, будувати там своє майбутнє і дбати про майбутнє своїх прийдешніх поколінь. У цьому сенсі Славутич відкриє нові можливості.

Для дітей та молоді найсучасніший інформаційний сервіс пропонує інформаційно-технологічний центр, загальноміський бібліотечно-інформаційні центри. Зручні меблі, комп'ютери, множильна техніка, відео- і аудіоапаратура, художне

оформлення приміщень створюють комфортне інформаційно-пізнавальне середовище, неповторний колорит і своєрідний затишок усім відвідувачам. Ці заклади реалізують право славутичан на вільний доступ до інформаційних ресурсів, акумульованих у бібліотечних фондах та світових інформаційних ресурсах через мережу Інтернет.

Бібліотечні центри, Дитяча школа мистецтв, Палац дитячої та юнацької творчості, фізкультурно-оздоровчі установи — це не тільки своєрідні центри розвитку інтелектуальних, творчих, спортивних здібностей дітей і підлітків, а й центри спілкування, дозвілля і релаксації.

Зайнятість школярів у позаурочний час становить понад 80 відсотків. Сьогодні славутичани обрали шлях дії та творчості.

Тільки в минулому навчальному році вихованці Дитячої школи мистецтв отримали 32 призових дипломів на обласних, регіональних та всеукраїнських конкурсах; наші спортсмени завоювали 23 золотих, 15 срібних, 11 бронзових медалей Чемпіонату і Кубка України, 4-літніх спортивних ігор України з різних видів спорту — стрибків на батуті, спортивного туризму, кіокушинкай карате, важкої атлетики, пауерліфтингу, вітрильного спорту.

Сьогодні динаміка зростання результатів дає змогу вважати Славутич лідером сучасної соціальної інфраструктури, сприятливого бізнес-середовища та свідчить про інноваційний поступ до комфортного і якісного життя.

Славутич ставить за мету досягти рівня сучасних європейських стандартів. Це початок безкінечного шляху до досконалості. Робота триває. Славутичани почали працювати над стандартом громадського правопорядку. Тобто не міліція повинна відповідати за громадський правопорядок, а вся громада. Цьому сприятиме і впроваджений Кодекс етики, честі, порядності та добросовісного управління Славутичської міської громади. Сучасні підходи, інновації починаються з філософії життя. А далі вже будуть технології.

Низка заходів щодо впровадження Кодексу носить філософське гасло «Територіальна громада — взаєморозуміння — об'єднання зусиль». Усі вони підпорядковані одній меті — створенню добротних і якісних умов життя, зміцненню доброзичливих взаємин славутичан, здійсненню добросовісного та ефективного управління міською владою.

УРОКИ ЧОРНОБИЛЯ: НА ПЕРЕХРЕСТІ ДУМОК

Безвідповідальність та її наслідки

Нині в державних установах України розробляється стратегія розвитку енергетики держави на перспективу. Є нагальна потреба ще раз нагадати про те, до яких наслідків призвела безвідповідальність групи псевдотеоретиків, передбачити ризики від можливих помилок у майбутньому та звести їх наслідки до мінімуму.

Атомна енергетика — дуже молода галузь науки і техніки бере свій початок від 27 червня 1954 року, коли в Радянському Союзі перша у світі АЕС у м. Обнінськ була залучена до московської енергосистеми.

Жодна галузь техніки не розвивалася так швидко, як ядерна енергетика. Звичайним електростанціям знадобилося 100 років, щоб дістатися такого рівня інженерної техніки й експлуатації, якого досягла вже до 1970 року ядерна енергетика.

У 1973 році для електромагнітних та налагоджувальних робіт електрообладнання і спеціальних систем Чорнобильської АЕС відповідним наказом Трипільська дільниця «Гідроелектромонтажу» була переведена у м. Прип'ять і отримала назву «Чорнобильська». Прикметним було те, що до складу цієї дільниці входила бригада Надії Іванівни Ткаченко, в якій налічувалося 50—60 осіб, 90% із них — жінки. Працювали у дві зміни по 12—14 годин (у передпунктовий період атомних енергоблоків...). Надія Ткаченко — природжений бригадир — уміла часом виявити ту чи іншу проблему і вирішити її. Вона мала незаперечний авторитет серед своїх підлеглих. Керівництво її поважало і цінувало.

До 26 квітня 1986 року на ЧАЕС жіночою бригадою Ткаченко були змонтовані, налагоджені і введені в експлуатацію всі пристрої контролю-вимірювальних приладів, обладнання дозиметричного контролю, системи управління, захисту й автоматики усіх чотирьох блоків та передані в експлуатацію персоналу станції, в чергових змінах якої переважали чоловіки — понад 90%.

Отже, 26 квітня 1986 року. Усе було майже звичайним, велися не проектні, не погоджені, згідно з нормативними документами та інструкціями у повному обсязі, експерименти, пов'язані зі зміною режиму роботи реактора, запропоновані псевдотеоретиками і розраховані більше «на авось». Критична ситуація склалася на початку нічної зміни, коли в житловому режимі потужність реактора впала: замість заданих 700 МВт теплових стала нижче 30. Нависла загроза швидкого розвитку так званого ксенового отруєння реактора. Як правило, оператори прагнуть уникати роботи в такому режимі й обов'язково зупиняють реактор на декілька годин, необхідних для того, щоб реактор міг увійти в нормальний режим.

Особи, відповідальні за проведення цього сумнівного експерименту, і оперативний персонал чергової зміни, який щойно заступив на роботу, вирішували дилему:

— зупинити реактор, тобто відмовитися від проведення експерименту, і тим самим відкласти здійснення запропонованої програми на невизначений час; можливо, надовго, оскільки вранці за планом передбачалося зупинити реактор на профілактичний ремонт;

— якнайшвидше, не допускаючи занадто глибокого розвитку процесу ксенового отруєння, вивести потужність реактора на заданий рівень.

У першому варіанті очікувалися б «чергові» прикриття, тому що запланована робота виявилася невиконаною. Другий варіант зберігав можливість виконати завдання, до того ж керування реактором у такий спосіб в середовищі операторів було ознакою особливої майстерності, «вищим пілотажем».

Біля блокового щита керування в ці хвилини перебували, крім осіб оперативного персоналу

зміни, заступник головного інженера станції 2-ї черги, оператори, які очікували рейсовий нічний автобус, і стажисти попередньої зміни. Рішення було прийняте швидко, оператори одержали вказівку про виведення потужності на потрібний рівень усіма підручними засобами, теоретично знаючи, що ці дії робити вкрай небезпечно. Безвідмовно, всупереч інструкціям та теоретичним знанням, спрацювала звична готовність («зяти під козирок») виконати розпорядження, — прагнення завершити почате. При цьому свою фатальну роль відіграла і впевненість у високій надійності реактора, у неможливості серйозної аварії. Пристрої відображення інформації і введення команд із блокового щита керування дозволили вивести процеси далеко за межі регламенту (адже були змонтовані жіночою бригадою надійно), але не дали своєчасної інформації про масштаби ускладнень, що насуваються, — така робота реактора інструкцією заборонялася! Оператори, незважаючи на гарні показники їхніх операторських якостей (за 36 секунд були виконані два виміри, і, як з'ясувалося пізніше, успішно), просто не мали можливості зрозуміти, що все-таки відбувається в реакторі. Нарешті настав момент, коли вони вже не змогли впоратися з надзвичайною швидкою мінливою ситуацією...

Неймовірно, важке враження дотепер справляють фотознімки, що ілюструють розкидані блоки графітового кладки реактора четвертого блока ЧАЕС...

Нащадкам залишилися смертельно небезпечні нукліди непуцій-237, плутонію-239, америцію-242, цезію-127 та багато інших. Період розпаду деяких із них становить від сотень тисяч до мільйонів років. А яка безпека причаїлася у зоні відчуження? 800 мільярдів із радіаційної землі, знесених сіл, техніки, обладнання.

Постійно з об'єкта «Укриття» відбувається «неорганізований» викид аерозольних радіонуклідів... Сьогодні максимальний рівень потужності експозиційної дози — випромінювання всередині об'єкта «Укриття» дорівнює 3300 Р/год.

Тож питання залишаються, бо за «помилки» необхідно дорого платити. Уроки здобувають не лише з досягнень, а й із трагедій.

Я — автор цієї статті, маю право на такі моральні ствердження, адже:

— у 1981 році навчався (протягом 15 днів) на ЧАЕС і бачив, як проводилися будівельні та електромонтажні роботи на 4-му блоці станції, у тому числі жіночою бригадою Н. Ткаченко;

— 25 і 26 квітня 1986 року з 8⁰⁰ до 20⁰⁰ був у складі зміни чергових диспетчерів енерго-системи ВЕО «Київенерго», які напередодні цих подій погоджували, згідно з інструкціями, та давали дозвіл на зупинення 4-го енергоблока — тільки для профілактичного ремонту, брали участь в оперативній ліквідації аварії на ЧАЕС, виконуючи рішучі заходи із забезпечення сталої роботи енергосистеми у зв'язку із втратою нею надзвичайно великої генеруючої потужності — 3000 МВт.

Володимир ЦИГАНЕНКО,
м. Київ

Інформація за темою

- Початком будівництва Славутича вважається жовтень 1986 року. На цей час тут було задіяно понад вісім тисяч фахівців різноманітного профілю.
- Будували місто представники восьми союзних республік колишнього СРСР — Росія, Україна, три прибалтійські (Литва, Латвія, Естонія) та три кавказькі (Грузія, Вірменія, Азербайджан).
- У березні 1987 року на новобудову приїхало 325 комсомольців з XXV з'їзду ВЛКСМ, серед них — 50 дівчат. Перший комсомольський шлюб був зареєстрований міським РАГСом 26 вересня 1987 року.
- 26 березня 1988 року почали видавати ордери на житло. Першим його отримав Валентин Єжов. Спочатку місто проектували на 20 тисяч мешканців, але цього виявилось замало, тому окрім котеджів вирішили споруджувати п'яти- і дев'ятиповерхівки.
- Назвати місто Славутичем запропонував головний архітектор проекту Федір Боровик, офіційно це було затверджено 19 лютого 1987 року
- У першу суботу червня Славутич святкує День міста. Вперше це відбулося у 1989 році.

Фотоінформація з краєзнавчого музею Славутича Людмили ГАП'ЮК

Директор краєзнавчого музею Славутича Євген АЛІМОВ. Квітень 2007 року

З ПОГЛЯДУ ПРОФСПІЛКОВЦЯ-НАУКОВЦЯ

ГОСБЮДЖЕТ-2008 И ПЕНСИОННЫЕ ВЫПЛАТЫ

что нового основной финансовый закон года принес пенсионерам и тем работникам, которым пришло время вплотную задуматься о пенсии

Как известно, Законом Украины от 28.12.2007 г. №107-VI «О Государственном бюджете Украины на 2008 год и о внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины» (далее — Закон о Госбюджете-2008) внесены изменения в действовавший порядок назначения, перерасчета и выплаты пенсий, установленный Законом Украины от 09.07.2003 г. №1058-IV «Об обязательном государственном пенсионном страховании» (далее — Пенсионный закон) и другими законами Украины.

Рассмотрим подробнее, какой порядок будет действовать в течение 2008 года.

Прежде всего, обратимся к подпункту 4 пункта 35 Раздела II Закона о госбюджете-2008, согласно которому, в частности, изменена на 2008 год редакция части четвертой статьи 19 Пенсионного закона — в части определения размера максимальной величины фактических расходов на оплату труда наемных работников, денежного обеспечения военнослужащих, лиц рядового и начальствующего состава, налогооблагаемого дохода (прибыли), совокупного налогооблагаемого дохода (граничной суммы заработной платы (дохода), с которых взимаются страховые взносы (сборы) в социальные фонды).

Фактически — с точки зрения размера назначаемой пенсии — речь идет о граничной сумме (максимальной величине) заработной платы (дохода), с которой уплачиваются страховые взносы в Пенсионный фонд, а следовательно, о той граничной сумме, которая учитывается при исчислении пенсии. Понятно, что часть заработной платы (дохода), фактически выплаченная застрахованному лицу сверх этой граничной суммы, в расчет при ее назначении или перерасчете не принимается.

На 2008 год указанная граничная сумма (максимальная величина) «равняется пятнадцати размерам прожиточного минимума, установленного законом для трудоспособных лиц». Другими словами, в течение 2008 года эта величина составляет: с 1 января — 9495 грн., с 1 апреля — 9705 грн., с 1 июля — 9735 грн. и с 1 октября — 10035 грн.

Понятно, что по существу это означает ограничение размера пенсии по возрасту, так как самим Пенсионным законом это ограничение уже наложено, и оно вступило в силу давно — с 1 января 2004 года (а точнее с 11 июня 2003 года, даты вступления в силу статьи 66 Закона Украины от 22.05.2003 №854-IV «О внесении изменений в Закон Украины «О пенсионном обеспечении»). Действительно, согласно статье 27 Пенсионного закона, размер пенсии по возрасту определяется по формуле: $P = 3 \cdot K \cdot K_c$, где: P — размер пенсии; 3 — заработная плата застрахованного лица, определенная согласно статье 40 Пенсионного закона; K_c — коэффициент страхового стажа застрахованного лица. При этом согласно статье 41 Пенсионного закона, величина 3 не может превышать известную граничную сумму (максимальную величину). С учетом только этого ограничения максимально возможный размер пенсии по возрасту в 2008 году составил бы:

при $K_c = 0,75$ с 1 января — 7121,25 грн., с 1 апреля — 7278,75 грн., с 1 июля — 7301,25 грн. и с 1 октября — 7526,25 грн., а при $K_c = 0,85$ соответственно — 8070,75 грн., 8249,25 грн., 8274,75 грн. и 8529,75 грн.

Но законодатели пошли дальше, и с целью установления дополнительного ограничения на максимальный размер пенсии по возрасту подпунктом 8 пункта 35 Раздела II Закона о Госбюджете-2008 в 2008 году изменили редакцию части третьей статьи 27 Пенсионного закона (напомним, в ранее действующей норме декларируется, что исчисленный размер пенсии по возрасту не подлежит ограничению).

Обратите внимание: подпунктом 8 пункта 35 Раздела II установлено второе (дополнительное) ограничение, причем не просто на максимальный размер собственно исчисленной пенсии по возрасту, но и на размер пенсии по возрасту с учетом всех надбавок, увеличений, дополнительных пенсий, целевой денежной помощи, пенсий за особые заслуги перед Украиной и других доплат к пенсиям, установленных законодательством. Это ограничение принято на уровне 12 минимальных размеров пенсии по возрасту, установленной абзацем первым части первой статьи 28 Пенсионного закона (в размере прожиточного минимума для лиц, утративших трудоспособность). Таким образом, максимально возможный размер пенсии по возрасту с учетом всех надбавок и т.п. составит: с 1 января — 5640 грн., с 1 апреля — 5772 грн., с 1 июля — 5784 грн. и с 1 октября — 5976 грн.

Справедливости ради отметим, что это ограничение распространено и на получателей пенсий по так называемым «специальным» законам (госслужащие, дипломатические работники, научные работники и т.д.). Исключение составили прокуроры, судьи, народные депутаты, бывшие и действующие члены Кабинета Министров Украины: для них установлен максимальный размер пенсии с учетом всех надбавок и т.п. в сумме 10000 грн. в месяц.

Напомним, что такие же ограничения были введены и в 2007 году Законом

Украины от 19.12.2006 г. №489-V «О государственном бюджете Украины на 2007 г.».

Наряду с уже обсужденными двумя изменениями, касающимися ограничения величины пенсии, тем же пунктом 35 Раздела II Закона о Госбюджете-2008 (подпункт 12) внесены изменения в редакцию подпункта 2 пункта 2 раздела XV «Заключительных положений» Пенсионного закона (в части назначения пенсии не только за счет бюджетных средств, но и целевых фондов). Это означает, что отдельным категориям работников в зависимости от условий труда по результатам аттестации рабочих мест после достижения мужчинами возраста 55 лет, женщинами 50 лет и наличия страхового стажа не менее пяти лет в 2008 году пенсии могут назначаться только за счет средств предприятий и организаций (но не бюджетных средств и целевых фондов). Для этого соответствующий порядок должно определить правительство.

Следующее ограничение касается права на досрочный выход на пенсию. Согласно пункту 88 и подпункту 3 пункта 22 Раздела II Закона о Госбюджете-2008 приостановлено на 2008 год право на досрочный выход на пенсию — за полтора года до установленного законом срока — лицам предпенсионного возраста (мужчины — 58,5 года, женщины — 53,5 года), которые имеют страховой стаж для мужчин — 25 лет, для женщин — 20 лет, а для лиц, которые имеют право на пенсию на льготных условиях, — стаж работы, дающий право на этот вид пенсии, если трудовой договор с такими лицами разорван по инициативе собственника или уполномоченного им органа в связи с изменениями в организации производства и труда, в том числе ликвидации, реорганизацией, перепрофилированием предприятий, учреждений, организаций, сокращением численности или штата работников (см. подпункт «г» пункта 1 статьи 26 Закона Украины от 01.03.1991 г. №803-XII «О занятости населения»), а также выявленным несоответствием работника занимаемой должности по состоянию здоровья (см. статью 21 Закона Украины от 16.12.1993 г. №3721 — XII «Об основных принципах социальной защиты ветеранов труда и других граждан преклонного возраста в Украине»).

Уместно отметить, что право на досрочное назначение специальных пенсий (госслужащие, научные работники и т.д.) в 2008 году остается в силе (напомним, что согласно статье 103 Законом Украины от 19.12.2006 г. №489-V «О Государственном бюджете Украины на 2007 г.» пенсии по возрасту в соответствии со «специальными» законами (кроме законов Украины «О прокуратуре», «О статусе судей» и «О статусе народного депутата») назначались лишь при достижении пенсионного возраста:

— мужчинами — 60 лет при наличии страхового стажа не менее пяти лет;

— женщинами — 55 лет при наличии страхового стажа не менее пяти лет; это не означало, что указанным лицам перестали назначать пенсии раньше положенного срока, установленного Законом Украины от 05.11.1991 г. №1788-XII «О пенсионном обеспечении» (льготные пенсии по Списку №1, Списку №2 и др., а также пенсии за выслугу лет). Но до достижения ими указанного пенсионного возраста этим лицам будут назначать пенсионные выплаты только согласно Пенсионному закону, а после — уже по соответствующему «специальному» закону).

Возникает вопрос, как все эти изменения согласуются с гарантиями, установленными в части третьей статьи 22 Конституции Украины: «При принятии новых законов или внесении изменений к действующим законам не допускается сужение содержания и объема существующих прав и свобод»? Риторический вопрос...

Хочется надеяться, что в следующем году таких изменений, которые в нарушение действующих законов ограничивают права граждан, не будет или, по крайней мере, их будет меньше.

Существенные изменения внесены в статьи 40 и 42 Пенсионного закона, которые посвящены вопросам назначения и перерасчета пенсий.

Согласно подпункту 9 пункта 35 Раздела II Закона о Госбюджете-2008 абзац третьей части первой статьи 40 изложен в такой редакции (изменения выделены автором):

«По выбору лица, обратившегося за пенсией, с периода, за который учитывается заработная плата (доход) для исчисления пенсии, исключается период до 60 календарных месяцев страхового стажа подряд при условии, что указанный период составляет не более 10 процентов длительности страхового стажа, **учтенного в едином размере. Во всех случаях, кроме случая, предусмотренного абзацем второй части первой этой статьи, период, за который учитывается заработная плата, после исключения 10 процентов продолжительности страхового стажа, не может быть меньше 60 календарных месяцев».**

Как раз в интересах лица, обратившегося за пенсией, целесообразно исключить указанный период страхового стажа для получения максимально возможной пенсии (напомним, при подаче заявления необходимо указать

конкретный период страхового стажа для исключения; если пенсионер затрудняется его указать, то он должен в заявлении сделать это автоматизированным способом — с помощью центральной программы (см. Дополнение 1 к пункту 37 Порядка предоставления и оформления документов для назначения (перерасчета) пенсий в соответствии с Законом Украины «Об обязательном государственном пенсионном страховании», утвержденным постановлением Правления Пенсионного фонда Украины от 25.11.2005 г. №22-1; для этого желателен предоставить сведения о своей заработной плате до 1 июля 2000 г. за более продолжительное время, это, пенсионеры, — ваше право). Поэтому слова «По выбору лица, обратившегося за пенсией», необходимо изъять.

Заметим, что проведение процедуры «оптимизации» (так называется в центральной программе методика исключения страхового стажа) кратность страхового стажа не учитывалась (так составлена центральная программа) в 2004–2007 гг. Но для однозначности понимания это необходимо было прописать в абзаце первом части первой статьи 40. Ведь кратность страхового стажа за месяцы до 1 января 2004 г. учитывалась и при вычислении коэффициента страхового стажа (согласно статье 25 Пенсионного закона) и общего числа лет страхового стажа при вычислении добавки к пенсии за сверхнормативный страховой стаж (согласно статье 28 Пенсионного закона). Кроме того, на наш взгляд, слова «10 процентов» необходимо заменить словами «указанного периода» (в противном случае, исключив, к примеру, 9,99 процента, число оставшихся месяцев может быть и меньше 60 календарных месяцев).

Также узаконено минимальное количество месяцев страхового стажа при назначении пенсии (не менее 60 календарных месяцев). Ранее эта норма применялась на основании совместного письма Минтруда и Пенсионного фонда Украины «Относительно применения статьи 40 Закона Украины «Об обязательном государственном пенсионном страховании» от 16.12.2004 г. №12696/03. Заметим, что письма подобного рода носят рекомендательный, разъяснительный или информационный характер. Установление новых правовых норм в них не допускается, они не являются подзаконными нормативно-правовыми актами.

Тем же подпунктом 9 пункта 35 Раздела II Закона о Госбюджете-2008 предписано абзац четвертый части второй статьи 40 изложить в такой редакции:

«**3. — средняя заработная плата (доход) в среднем на одно застрахованное лицо в целом по Украине, с которой уплачены страховые взносы, и которая, согласно этому Закону, учитывается для исчисления пенсий за календарный год, предшествующий году обращения за назначением пенсии. Порядок определения показателей указанной заработной платы утверждается Пенсионным фондом Украины по согласованию с центральными органами исполнительной власти в отраслях статистики, экономики, труда и социальной политики и финансов».**

Очевидно, слова «средняя заработная плата (доход)» необходимо заменить словами «показатель средней заработной платы (дохода)», тогда соответственно слова «Порядок определения показателей заработной платы» заменить словами «Порядок определения указанных показателей заработной платы (дохода)».

В новой редакции абзаца четвертого части второй статьи 40 формально дано новое (более адекватное) определение 3 и узаконены показатели указанной величины и порядок их определения. Но по существу ничего не изменилось. Действительно, показатель 3 за 2002 год остался равным 306,34 грн. и все показатели средней заработной платы, которые использовались для вычисления пенсии согласно Пенсионному закону до 1 января 2008 г., остались без изменений и в 2008 г. вышеуказанные показатели будут рассчитываться по той же методике (см. постановление Пенсионного фонда Украины «Об утверждении Порядка определения показателей средней заработной платы (дохода) в среднем на одно застрахованное лицо в целом по Украине, с которой уплачены страховые взносы и которая соответствует этому Закону учитывается для исчисления пенсии» от 01.02.2008 г., №4-4 и постановление КМУ «О признании утратившим силу пункта 3 постановления Кабинета Министров Украины от 20 ноября 2003 г. №1783» от 27.02.2008 г. №95). До 1 января 2008 г. эти показатели определялись согласно Приказу Государственного комитета статистики, Министерства труда и социальной политики, Министерства экономики и по вопросам европейской интеграции от 31.12.2003 г. №472/352/398 «Об утверждении Временной методики определения показателей средней заработной платы работников, занятых в отраслях национальной экономики для назначения пенсий согласно Закону Украины «Об обязательном государственном пен-

сионном страховании», утвержденного постановлением Правления Пенсионного фонда Украины от 31.12.2003 г. №22-1).

Таким образом, законодатели поменяли только название. Была «Временная методика определения показателей...», а с 1 января 2008 г. станет «Порядок определения показателей...» и тем самым фактически подтвердили законность постановления КМУ «О мерах по улучшению пенсионного обеспечения граждан» от 20.11.2003 г., №1783 (иски по поводу «незаконности» этого постановления подавали многие профсоюзные организации).

Согласно данным Госкомстата, 3 за 2002 год составила 376,38 грн. Как известно, Кабинет Министров Украины искусственно уменьшил ее до 306,45 грн. постановлением КМУ от 20.11.2003 г., №1783.

Один факт придает этой истории особый национальный шарм: 11 апреля 2004 г. Верховная Рада Украины приняла постановление «О современном состоянии пенсионного обеспечения и введении пенсионного страхования в Украине» №1700-IV и предписала Кабинету Министров Украины обеспечить с учетом положения части первой статьи 58 Конституции Украины приведение показателей среднемесячной заработной платы за 1958–1991 г. и средней заработной платы за 2002 год, определенные постановлением Кабинета Министров Украины от 20 ноября 2003 г. №1783 «О мерах по улучшению пенсионного обеспечения граждан», в соответствие с официально опубликованными за эти годы показателями средней заработной платы работников в отраслях экономики Украины, применение которых при определении заработной платы (дохода) для исчисления пенсии, предусмотрено статьями 40 и 43 Закона Украины «Об обязательном государственном пенсионном страховании», вступившего в силу с 2004 г. <...> Кабинету Министров Украины в октябре 2004 г. проинформировать Верховную Раду Украины о ходе выполнения настоящего Постановления». Как видим, ни соответствия, ни отчета, ни ответа в течение четырех лет и только с 2008 г. узаконены показатели средней заработной платы.

Парадоксально, но факт остается фактом: в рамках одного Пенсионного закона при вычислении пенсий по возрасту в случае «двухслагаемой формулы» (согласно части второй статьи 27) применяется и значение средней заработной платы по данным Госкомстата Украины за месяцы работы до 1 января 2004 г. и показатели средней заработной платы за месяцы работы с 1 января 2004 г., утвержденные Пенсионным фондом Украины по согласованию с центральными органами исполнительной власти в отраслях статистики, экономики, труда и социальной политики и финансов.

Согласно подпункту 10 пункта 35 Раздела II Закона о Госбюджете-2008 в абзаце первом части второй статьи 42 слова «средняя заработная плата в Украине» заменена словами «среднемесячная заработная плата штатного работника в Украине». Этим самым сделан акцент на использование данных Госкомстата Украины при реализации части второй статьи 42 (в части повышения пенсий с 1 марта текущего года за счет роста среднемесячной заработной платы штатного работника в Украине). В связи с этим целесообразно изменить и название статьи 42: «Индексация и перерасчет пенсии в связи с увеличением среднемесячной заработной платы штатного работника в Украине, прожиточного минимума и страхового стажа».

При редактировании абзацев седьмого и двенадцатого части второй статьи 40 допущены законодательные несогласованности. Нельзя объединить абзац седьмой и абзац двенадцатый, так как в них говорится о разных 3 (за год и месяц, некорректно применять одно и то же обозначение 3 за год и за месяц), а абзац двадцать второй вообще не отредактирован. Очевидно, в абзаце седьмом слова «средняя заработная плата работников» и «занятых в отраслях экономики Украины» во всех падежах необходимо заменить соответствующими словами «показатель средней заработной платы (дохода)» и «в среднем на одно застрахованное лицо, в целом по Украине, с которой уплачены страховые взносы и которая соответствует этому Закону учитывается для исчисления пенсии» в соответствующем падеже, а в абзацах двенадцатом и двадцать второй части второй статьи 40 слова «средняя заработная плата работников» и «занятых в отраслях экономики Украины» во всех падежах необходимо заменить соответствующими словами «показатель заработной платы (дохода)» и «в среднем на одно застрахованное лицо, в целом по Украине, с которой уплачены страховые взносы и которая соответствует этому Закону учитывается для исчисления пенсии» в соответствующем падеже.

Валерий ШЕНДРИК,
председатель профбюро НИК
«Ускоритель» ННЦ «Харьковский
физико-технический институт»

(Окончание будет)

АТОМНІ ЛІТОПИСЦІ

«Вісник Чорнобиля» — пам'ять Чорнобиля, яка завжди з нами

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Щороку, передплучуючи додому газету, зустрічаюся з її нинішніми працівниками-колегами, зберігаю довірливі відносини з гуром «Чорнобильінтерінформу» Миколою Лябахом, завдяки якому сьогодні тримається на плаву єдине суто чорнобильське періодичне видання — «Бюлетень екологічного стану зони відчуження...». Як перший редактор «ВЧ», творець і натхненник цього унікального видання з епіцентру Чорнобильської катастрофи, Микола Іванович і досі переїмається життєдіяльністю газети. Скільки її друкованих посестр — «Відлуння Чорнобиля», «Прип'ять і земля дравляньська», «Чорнобильська газета» тощо «зійшли з дистанції» ще на початку свого існування? «Вісник Чорнобиля» брав тим, що від дня заснування став живим зв'язком для постраждалих різних статусу і категорій з їхньою малою батьківщиною, з їхнім місцем подвигу. Листами, зверненнями читачів-чорнобильців, оперативною інформацією безпосередньо із зони «атомного лиха» відповідально і чутливо опікувалася вся вертикаль: Агентство «Чорнобильінтерінформ» — Адміністрація зони відчуження та Міністерство України з питань надзвичайних

ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи. Додам, особливо співпереживали, працювали, так би мовити, на випередження для читачького успіху «ВЧ» саме керівники редакції та Агентства, а також Чорнобильського теркому профспілки, який тривалий період очолював ліквідатор першого призову нинішній заступник Голови Атомпрофспілки Василь Струк. На кожен виробничий чи соціальний запит журналістського колективу, включаючи й радіоредакцію Чорнобиля «Меридіан», вони реагували невідкладно й конкретно.

Здавалося б, із набуттям статусу, кілька років потому, офіційного органу МНС України «Вісник Чорнобиля» зміцнював би і виборював нові позиції в інформосторі? Правдиве й досить компетентне видання удостоювалося численних рейтингових нагород республіканського рівня, нагороджене міжнародною журналістською премією «За мужність і професіоналізм» та Знаком «За ліквідацію наслідків аварії на ЧАЕС». Проте, дуже прикро, що досить тривалий період штат редакції недоукомплектований, безпосередньо у Чорнобилі скасовано посаду власкора, кореспонденти газети не мають фінансової змоги поїхати у відрядження, їм конче бракує оргтехніки й інших журналістських

На знімку (зліва-праворуч): працівники «Трудової вахти» (така до 1990 року була назва «Вісника Чорнобиля») Віктор КАПУСТА, Микола ПЕТРИЧЕНКО, Тамара САХНОВСЬКА, Любомир ДЕМ'ЯНЕНКО та Віталій РОМАНОВИЧ, травень 1990 року, м. Чорнобиль

знарядь праці... «Вісничокорнобильці», які є членами Атомпрофспілки, докладають великих зусиль, аби щотижня матеріалізувати випуск газети у світ і заслуговують за це на велику Подяку й Шану. Сподіваємося, що нинішній журналістський колектив не тільки збереже, а й продовжить чудові традиції «атомного» часопису.

Із двох гілок діяльності (назви) МНС України сьогодні на сторінках «ВЧ», на мій погляд, превалює перша — з питань надзвичайних ситуацій. Цю тему «обслуговують» профільні управління облдержадміністрацій. Чорнобильська ж інформація у газеті здебільшого ще не дотягує до потрібної рівноваги. Але ж Чорнобиль — це постійна надзвичайна ситуація, де окреслено величезні плани робіт за міжнародними проектами, локалізація наслідків аварії на ЧАЕС

триватиме віки. І ніколи не зітреться з людською пам'яттю подвиг чорнобильців-рятувальників рідної землі і всього людства. На підтвердження цього, на сторінці цього — мужне і професіональне Слово «Вісника Чорнобиля», започатковане 15 березня 1988 року. Слово — гідне чорнобильців.

За волею долі у жовтні 2000 року, на прохання Атомпрофспілки, мене «відрядили» з Агентства «Чорнобильінтерінформ» організувати й редагувати газету профспілки «Атомник України». Тож «атомні» газетарські будні тривають, не преривається моя щира цікавість до рідного «Вісника...»

Микола ПЕТРИЧЕНКО,
(кореспондент, відповідальний секретар, головний редактор 1990—2000 роки)

«ЧОРНОБІЛЬСЬКА» МЕДИЦИНА

Збереження здоров'я, запобігання захворюванню — чимало залежить від самої людини

Внаслідок Чорнобильської катастрофи у квітні 1986 року радіаційного забруднення зазнали тисячі сіл і міст України, Росії та Білорусі. В них — за інформацією Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи — проживало понад 5 мільйонів людей. Звісно, що проживання людей на територіях, на які випав «радіаційний дощ», не могло пройти для них безслідно. Тому вже у жовтні 1986 року було створено — у складі Академії медичних наук СРСР — всесоюзний науковий центр радіаційної медицини. З часом — після проголошення Україною незалежності — він трансформувався в Науковий центр радіаційної медицини АМН України.

Про роботу колективу, який тут працює, здобутки і проблеми кореспонденту газети розповідає генеральний директор Центру, член-кореспондент АМН України, доктор медичних наук, професор Володимир БЕБЕШКО:

— Сьогодні наш центр є головною медичною установою з проблем радіаційної медицини, радіобіології та радіаційної гігієни, — каже Володимир Григорович. — Основними нашими завданнями є вивчення та оцінка радіаційних і нерадіаційних чинників Чорнобильської катастрофи, інших джерел іонізуючого опромінення, здатних впливати на здоров'я людини, вивчення стану здоров'я постраждалого населення та його лікування від радіаційно індукованих хвороб. До складу центру входять науково-дослідні інститути радіаційної гігієни і епідеміології, експериментальної радіології, а також Інститут клінічної радіології та клініки.

Загалом у центрі працює близько 1,5 тисячі осіб. Серед них 104 доктори та кандидати наук, один дійсний член АМН України та один член-кореспондент АМН України, 16 професорів, 7 лауреатів Державної премії в галузі науки і техніки. Ми плідно співпрацюємо з багатьма міжнародними організаціями.

Візитна картка: Володимир Григорович Бебешко народився в Києві в робітничій родині. Після школи вступив до Київського медичного інституту ім. О. Богомольця, який закінчив у 1960 році. Кілька років працював у районній лікарні на Черкащині.

З 1963-го по 1986 рік працював в Інституті гематології та переливання крові МОЗ України, де захистив дисертації — кандидата медичних наук та доктора медичних наук. У 1986 році переведений на посаду директора новоствореного Інституту клінічної радіології Всесоюзного наукового центру радіаційної медицини АМН СРСР. З 2006 року — генеральний директор Наукового центру радіаційної медицини Академії медичних наук України.

Він — заслужений діяч науки і техніки, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки. Підготував 35 докторів та кандидатів наук, є автором близько 600 наукових праць, надрукованих у десятках видань, у тому числі й за кордоном, і присвячених проблемам радіаційної медицини і радіаційної гематології.

— Сьогодні, до речі, представники деяких міжнародних організацій стверджують, що Україна свідомо перебільшує наслідки Чорнобильської катастрофи. Особливо щодо впливу на здоров'я своїх громадян...

— У мене немає ані найменшого бажання полемізувати з ними, хто так стверджує: Бог їм суддя...

Нагадаю лише читачам, що сьогодні кількість тих, хто так чи інакше зазнав впливу «чорнобильської» радіації, становить понад 2,5 мільйона людей. Серед них практично немає таких, що визнаються абсолютно здоровими. Чимало громадян мають по дві—три, а дехто і більше, патологій.

Дуже страждають діти — наше майбутнє. Рівень захворюваності та поширеність захворювань серед хлопчиків і дівчаток, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і проживають на забруднених територіях, перевищує ці показники серед інших дітей. Найбільш поширеними є захворювання органів дихання, травлення, нервової системи та органів чуття.

На тому ж Чорнобильському форумі, що проходив у Відні й окремі учасники якого звинуватили нас у «нагнітанні» пристрастей навколо Чорнобиля», відзначалося також, що неабияку загрозу суспільству несуть проблеми психічного здоров'я. Так ось, відповідні дослідження свідчать, що у багатьох учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, а також жителів тих населених пунктів, що через своє географічне розташування найбільше

зазнали впливу радіації, побільшало психологічних розладів, організм уражений головного мозку, суїцидів. Чорнобильська катастрофа позначилася і на репродуктивному здоров'ї наших жінок, бо ті з них, які зазнали впливу гострого та пролонгованого опромінення, частіше страждають на гінекологічні захворювання. Серед них — за різними оцінками — значно знизилась кількість пологів. А у жінок, що були учасниками ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, збільшилась кількість злоякісних пухлин, особливо пухлин грудної залози.

Збільшення випадків захворюваності на рак щитовидної залози теж пов'язане з Чорнобильською катастрофою. Якщо, наприклад, у 1981—1985 роках щорічно реєструвалося 12 випадків цього захворювання серед дітей і підлітків, то з 1991 року кількість таких хворих неухильно збільшується. Насамперед серед жителів тих регіонів, які найбільше постраждали від радіації. Зокрема, Київської, Чернігівської, Житомирської областей.

— Відомо, що в складі центру функціонує і клініка, де можна пройти стаціонарне лікування. Зважаючи на кількість постраждалих від «мирного атома», розкажіть, будь ласка, про її роботу, ті медичні послуги, які може отримати людина, потрапивши до закладу.

— Клініка є ровесницею нашого центру. Тут працюють 17 кандидатів наук, а близько 70 їхніх колег мають вищу і першу категорію. Вони, використовуючи всі свої знання, набутий досвід, надають пацієнтам висококваліфіковану спеціалізова-

ну консультативно-діагностичну, лікувально-профілактичну допомогу людям, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також під час випробувань ядерної зброї в період служби в лавах колишньої Радянської армії, і які зазнають впливу іонізуючого опромінення на виробництві. У клініці пройшли лікування десятки тисяч хворих. Тут діють відділення хірургії радіоіндукованої патології, радіаційної психоневрології, радіаційної пульмонології, ендокринології, кардіології. А також відділення анестезіології та інтенсивної терапії для дорослих, радіоіндукованої та загальної професійної патології, гематології та трансплантології стовбурових клітин кісткового мозку тощо.

При створенні центру не забули і про дітей: до їхніх послуг п'ять відділень, розрахованих на 120 ліжок.

Маємо також і поліклініку радіаційного реєстру та консультативної допомоги, фахівці якої здійснюють протягом дня прийом близько однієї тисячі пацієнтів.

— На початку нашої розмови ви кількома словами обновили про те, що Науковий центр радіаційної медицини АМН України підтримує зв'язки і з зарубіжними колегами. Якщо можна, розкажіть детальніше про цей напрям роботи.

— Ми тісно співпрацюємо із Всесвітньою організацією охорони здоров'я, а також більш як із 30 науковими центрами, що знаходяться в різних країнах світу. Зокрема, в США, ФРН, Австрії, Канаді, Китаї, Мексиці, Росії, Бразилії та в багатьох інших. Ми — рівноправні партнери. Свідченням цього може слугувати той факт, що мої колеги є членами та експертами ВООЗ, МАГАТЕ, багатьох закордонних академій і таких відомих організацій, як наукові товариства радіопатологів, гематологів, лауреатами міжнародних премій.

— Володимире Григоровичу, що має робити людина, яка проживає, скажімо, у тому ж Іванківському районі, що межує з 30-кілометровою зоною відчуження ЧАЕС, аби зайвий раз не наражатися на безпеку «підхопи-

ти» те чи інше захворювання, яке може бути спровоковане ще й проживанням на забрудненій території, яким є цей район?

— Досить слушне запитання. Після Чорнобильської катастрофи багато людей, насамперед з числа тих, які опинилися в забруднених радіонуклідами районах, опустили, як мовиться в таких випадках, руки. Ми приречені — так або приблизно так кажуть вони, натякаючи на те, що від радіації ще ніхто не врятувався. Радіація — ворог підступний і дуже небезпечний. Але, водночас, з нею не лише можна, а й потрібно боротися. У тому, що в багатьох випадках її можна, образно кажучи, перемагати, перебороти досвід тисяч людей, які, зазнавши значного опромінення, живі-здорові. Особисто я знаю учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, які навіть оперувалися з приводу онкологічних захворювань і продовжують жити.

А згадаймо Японію, яка зазнала атомних бомбардувань, а сьогодні тривалість життя японців є чи не найдовшою у світі. Одне слово, не потрібно впадати у відчай.

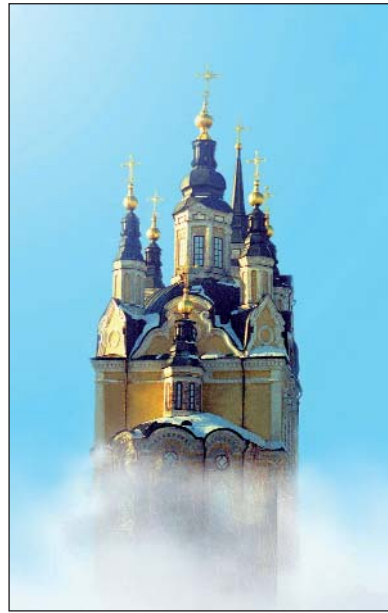
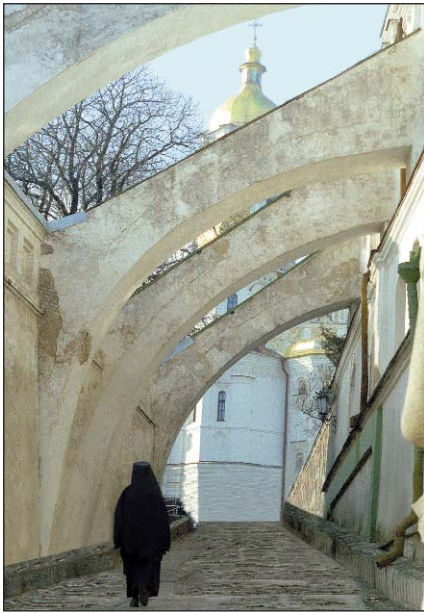
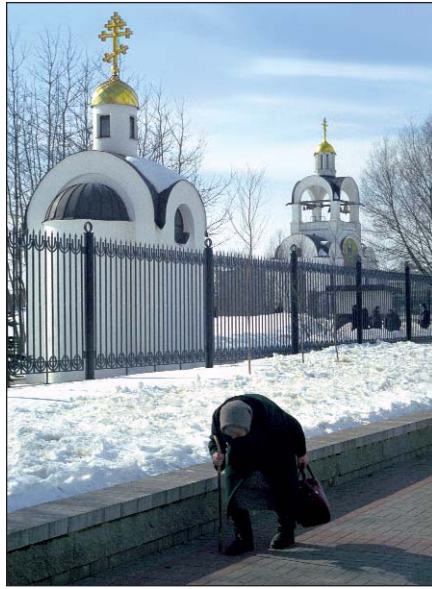
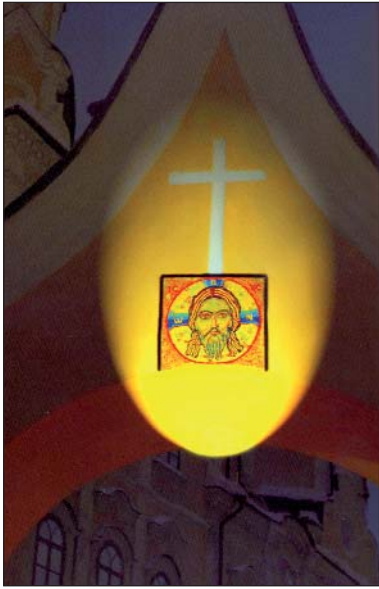
Людам, яким випало жити в так званих чорнобильських зонах, необхідно, як, до речі, і всім нам, регулярно відпочивати. І не обов'язково за тридев'ять земель від рідної домівки: доведено, що перебування в незвичних для організму кліматичних умовах не всім на користь.

Чимало залежить і від харчування. Воно має бути таким, щоб зміцнювало імунну систему. Організм повинен отримувати залізо, кальцій, мідь, цинк. Розумію, що при сьгоднішній «дешевизні» продуктів харчування не кожному по кишені придбання тих з них, які є найпотрібнішими для «чорнобильців». Але бажано якомога більше споживати море-продуктів, зокрема, риби, морської капусти, яка містить інсулін — потужний радіопротектор. Словом, у справі збереження здоров'я, запобігання багатьом захворюванням чимало залежить від нас самих.

Сергій ВАСИЛІВ

ФОТОКОНКУРС АТОМПРОФСІЛКИ — 2008

Путь к храму

МОЛИТВА

О, Боже! Жду я исцеленья
Моей истерзанной души!
Пошли мне, Господи, терпенье
И снизойди ко мне в тиши...

Я трепет сердца успокою,
Сомнения отброшу прочь,
Расстанусь со своей тоскою...
И вознесусь в святую ночь!

***

Господь, листая жизни книгу,
Под тихий шелест дней-страниц,
Благословил, прошив, расстригу...
А тот, вдруг, распростерся ниц!

Иди ж, коль выбрал ты дорогу...
Но стоит ль истина гроша?
Пройди свой путь, вернись
к порогу...
И вскрикнет радостно душа!

***

О, жизни круг неумолимый!
Костер пылает бытия!
Господь дарует путь незримый...
И каждому стезя своя!

Под неустанным зорким оком
Идем по данному пути...
Пусть называют это роком!..
Мы дети, Господи, твои!

***

Спасибо, Господи!
Я наконец-то «научился» плакать.
Моя душа открылась пред тобой!
И должен я уйти, на Твой ответ —
ответить,
И не быть в долгу перед собой.
Не суждено мне тайну Сотворения
познать,
И если сил не хватит, чтоб идти,
Готов свой Долг я страждущим
раздать —
Они пойдут по этому пути!

***

До одури пишу стихи...
Зачем?! Господь, ответь! —
«Строками, коих не стереть,
Отмолишь ты грехи...»

Сергей РЕМНЯКОВ,
г. Нетешин

ЩО В ІМЕНІ ТОБІ МОЄМУ...

Лаура, Лана, Миланья...

Вы даже представить себе не можете, каким многоголосьем звучат женские имена на Запорожской атомной станции.

Начнем с самых известных, но достаточно редких, романтических «цветочных имен». Среди них много Маргарит — Богданова, Гедзь, Бадака, Буряченко... Вне сомнения, Лилии, Розы тоже есть. И даже Лиана. По фамилии Черная, которая работает в энергоремонтном подразделении.

Если бы на атомной станции провели конкурс самых необычных имен, думаю, в нем бы победил цех дезактивации. Убедитесь сами — Ивана Осипенко, Лана Пилюпяк, Лаура Григорьянц, Миланья Печерей, Нонна Киселева, Октябрина Потоцкая, Руслана Диденко, Фаина Хорошевская, Эмма Телупова, Донара Оганисян, Дина Лагуа, Варвара Кондратеня, Богдана Афонова...

Древние мудрецы полагали, что между именем человека, его характером и судьбой существует особая, скрытая связь. Более того — судьба человека предопределена его именем. И, безусловно, у каждого имени есть своя история.

В бухгалтерии цеха дезактивации есть Алтнай Фильченко. Она из Казахстана, и там ее имя означает «сияющая луна». На работе ее называют Юля. Так Алтнай неофициально окрестили, когда она пошла в русскую школу.

Работник электроцеха Валента Куницина родилась в Латвии. Валента — по-русски Валентина. Имя обозначает «здоровая духом». Валента Куницина говорит, что ощущает на себе энергию имени. Она по жизни оптимист и действительно крепка духом.

Леонора Котова — руководитель группы стандартизации ПТС. Ее так назвал отец. Это имя он «принес» с войны, означает оно — «восприимчивая, утонченная личность».

Октябрину Потоцкую из цеха дезактивации родители в свое время так назвали потому, что родилась она в ноябре — своего рода дань истории. Имя ей нравится, звучит мелодично, и расшифровок его по книжкам искать не надо, если, конечно, знаешь историю.

Инженер ПКП Альфия Сабирова привезла свое необычное имя из Киргизии, и там оно означает «звезда». Его обладательница считает себя счастливой и везучей. И имя ей нравится, потому что незабываемое.

А в ЭП работает Зульфия Кулагина. Она из Башкирии. Отчество — Низаметдиновна. Коллеги по работе шутя ее называют Зульфия Незаменимая или просто Зоя.

А вот и другие имена — Варвара, Скрипник и Пахтикова, Ярослава Ковровская, Ярослава Кушнин, Иванна Логвинова, Злата Дорошенко, Павлина Оленская, Пасковья, Григорчик и Галкина, Мирослава, Попова и Приходько, Степаниа Спиридонова, Стефания Бабенко...

Состав имен довольно интернациональный, это потому, что Запорожская АЭС в свое время была комсомольской стройкой и ехали сюда со всего бывшего Советского Союза.

Юлия ТКАЧУК

АНОНС «АУ»

ЗАХОПЛЕННЯ СПІЛЧАН

Горняки, на стадион!

В физкультурной организации Восточной объединенной организации профсоюза сложилась многолетняя традиция празднично подводить итоги ушедшего спортивного года.

Такие «огоньки» интересны как для ветеранов, так и для молодежи. В этом можно было убедиться на одном из них, который состоялся в марте во Дворце спорта комбината.

Физкультурников приветствовали зам. генерального директора ВостГОКа В. Гарячий, председатель профсоюзного комитета Б. Филиппов, заместитель городского головы В. Назарько, председатель городского спорткомитета В. Лысенюк.

По поручению ЦК председатель Восточной объединенной организации профсоюза Борис Филиппов вручил коллективу комбината Памятный приз за 3-е место в Спартакиаде Атомпрофсоюза, а штатным физкультурным работникам и активистам — грамоты и денежные премии.

— Труд и спорт, на мой взгляд, понятия неотделимые, — сказал Б. Филиппов. — Производительность труда каждого работника зависит от многих факторов, в том числе от настроения и состояния здоровья. Хорошими помощниками в этом являются физкультура и спорт. Ради своего здоровья, не скрывая спортивных амбиций, мужественные люди, поднимаюсь «на-гора», встают к тренажерам, «гоняют» мяч или сосредоточенно склоняются над шахматной доской.

(Подробнее читайте в ближайших номерах газеты)

...Когда парят в небе голуби

Порой удивительно, насколько разные увлечения у работников Запорожской атомной станции.

Слесарь энергоремонтного подразделения Игорь Гойденко не может объяснить, откуда у него любовь к птицам, почему держит голубей и посвящает им практически все свободное время. Он настолько увлечен своим занятием, что везде, где бы ни находился, старался установить голубятню.

Душа замирает, когда в красивом полете парят голуби. Оценить такую красоту, понять и принять под силу лишь тем, кто посвятил голубям не один десяток лет.

...Игорь Гойденко ходил в сельскую школу. Недалеко от стадиона, где гонял с мальчишками футбольный мяч, была голубятня. Как только хозяин выпускал своих птиц — игра «ломалась». Игорь прямо среди поля останавливался и заворожено наблюдал за их полетом.

Потом он попросил отца, чтобы тот позволил завести голубей у себя. И как только он дал добро, каждая сезонная Игорею копеечка шла на пернатых друзей. В новогодние праздники он ходил с товарищами щедровать, носил вечерю на Рождество, в надежде, что на эти деньги сможет купить себе еще одного понравившегося голубя.

Срочную воинскую службу Игорь Гойденко проходил в Николаеве. Этот город и много лет назад, и сейчас негласно считается голубиным центром Украины. Там Игорь впервые увидел полет серпасто-выворотных голубей. Парят

они, «выворачивая» крылья и ставят их подобно серпу. Наблюдать полет этих птиц — одно удовольствие.

Не раз рядовому Гойденко приходилось платить за это удовольствие дополнительными отжиманиями или нарядами вне очереди. Зато в Николаеве он познакомился со знатными голубятниками, а в воинской части сам смастерил голубятню. Многие понимали, что с солдата нечего взять, поэтому голубей ему просто дарили. А кормил он своих птиц тем, что сметет в продовольственном складе.

Сейчас у Игоря Гойденко до 45 голубей. Конечно, в основном серпасто-выворотных. Есть несколько пар белых почтовых. Держит он их потому, что хозяйственные и хорошо птенцов высиживают. Есть две пары декоративных голубей-павлинов. Эти, конечно, для красоты. Дети с соседских дач бегают к Игорю Гойденко, как в зоопарк.

Заниматься голубями дело хлопотное и неприбыльное. Их нужно кормить, лечить, обеспечивать жильем, тренировать... Шутя Игорь Гойденко говорит, что каждой своей голубиной паре он предоставил двухкомнатную квартиру со всеми удобствами. Понятно, что за удобства отвечает хозяин. Потому и ездит он на дачу каждый день, а если днем не успевает, потому как работает посменно, то и ночью. Но для Игоря Гойденко — это все в радость. Он настолько предан своим птицам, что сам не всегда поест, а их обязательно покормит.

У Игоря Гойденко тысячи историй, и все они связаны с голубями. Недавно женился один работник с 5-го энергоблока. Он попросил у

Игоря Гойденко пару белых голубей, чтобы выпустить их у загса на свадьбе. Это действительно красиво, когда невеста и жених подбрасывают белых птиц и те взвиваются в небо. Привезли молодоженам птиц вечером. Они их оставили в ящике на балконе. А на следующий день домой в голубятню вернулась только голубка. Не стал Игорь Гойденко беспокоить жениха за свадебным столом, хотя душа за голубя болела. Где он? Может, на балконе было жарко и тот задохнулся?.. Через день голубь вернулся обессиленный, еле «на ногах держался». Хозяин стал поить его изо рта. А у голубя из груди вода налезь сочилось — рана там. Видать, при перелете домой его ястреб поранил. Игорь Гойденко за голубя — и в ветлечебницу. Там закрыто. Что делать? Пропадет птица без воды и пищи! Купил в аптеке что надо, и сам зашил рану. Голубь выжил.

У Игоря всегда в кармане семечки, орешки. Где бы ни остановился — «гуль, гуль» — и сразу же вокруг стая голубей. Сколько раз, стоя на остановке в ожидании автобуса на работу, он подзывал к себе голубей, чтобы помочь тем, у которых лапки в «капкане». Дикие голуби летают везде и очень часто

наматывают себе на лапки нити. Освободиться самостоятельно не могут. Нити врезаются в кожу, нарушается кровообращение, и со временем птица становится инвалидом. Присмотритесь, сколько голубей хромают.

Оценить летные способности голубей Игоря Гойденко мне не удалось. Сейчас у них другие задачи: пароваться, птенцов высиживать, кормить их. Только в конце осени и зимой голуби будут восстанавливать свою «форму». Но Игорь Гойденко уверен, что у него самые лучшие птицы, и если бы проводились голубиные соревнования, то он доказал бы это.

Юлия ТКАЧУК

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції:
вул. Шота Руставелі, оф. 708, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ВАТ «Видавництво „Київська правда“»: 04136, Київ-136,
вул. Маршала Гречка, 13.
Замовлення 911 Тираж 5100
Ціна договірна